

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної та інформаційної політики

01 грудня 2021 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Добрий день, шановні колеги! Я бачу, що кворум у нас є.

Друзі, порядок денний наданий.

Я розпочну з того, що є одне робоче питання. У нас залишилося до Нового року одне засідання комітету. Наступний тиждень у нас комітетський. Я його пропоную провести саме як комітетський, в сенсі попрацювати над законопроектами, в нас їх багато, тих, що на наступний рік. В нас є і комітетські слухання. А щодо засідання комітету, то я просив би всіх висловити свої пропозиції в чаті комітету. Якщо у нас будуть пропозиції щодо розгляду якихось законопроектів або проектів постанов у той тиждень, який останній пленарний, то тоді зберемо комітет, якщо ні, то ні. В цілому, колеги, я розраховую більше на вас. Якщо будуть пропозиції на останньому пленарному тижні комітет провести, то, будь ласка. Якщо не буде, бо у нас з вами багато що є відпрацювати на комітетському тижні, не збираючи комітет, багато роботи в підкомітетах, тому на наступному тижні працюємо в підкомітетах, не збираємо комітет, а на останньому пленарному тижні, якщо будуть від вас пропозиції, тоді я комітет скликати, якщо не буде пропозицій, тоді продовжимо працювати в підкомітетах та індивідуально. Добре? Це було перше робоче питання.

Друге робоче питання. Оскільки сьогодні наша колега Тетяна Скрипка, вона з нами на зв'язку, наскільки я бачу, але вона недобре себе почуває, то пропозиція від неї та Юрія Олексійовича Павленка підняти догори 11 питання, зробити його першим. Це вже щодо порядку денного.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. І ще пані Тетяна мені делегувала питання щодо певної інформації. Це, напевне, в "Різному", так?

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Домовилися.

Отже, колеги, тоді з такою пропозицією Тетяни Василівни Скрипки та Юрія Олексійовича Павленка голосуємо порядок денний, який запропонований.

Колеги, може, є ще якісь пропозиції щодо зміни порядку розгляду? Немає? Добре.

Тоді я просив би вас підтримати запропонований порядок денний. Отже, хто за такий порядок денний, будь ласка.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Єлізавето.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Пане Гео.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Андрію.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Олександрє.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Софіє.

Олександр Санченко бере участь в засіданні іншого комітету. Але колеги є в онлайні.

Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Юрію Олексійовичу, вам слово. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую.

Шановний Микито Руслановичу, шановні члени комітету! Насамперед хочу привітати весь наш колектив з вчорашнім рішенням Верховної Ради України щодо підтримки 349 голосами постанови про звернення до Кабінету Міністрів щодо створення Державної служби у справах дітей. Це зокрема стало можливим і завдяки особистій позиції, участі, активності членів нашого комітету, зокрема Тетяни Скрипки і Павла Сушка. Тому тут оплески.

КАЧНИЙ О.С. Потураєв же руководил по-любому.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ні, він голова. Це його... Тому тут оплески.

ПОТУРАЄВ М.Р. З вашого дозволу, Юрію Олексійовичу. Олександрє Сталіноленовичу, я, звичайно, вдячний, але я хочу, звичайно, і просто особисто, і під стенограму подякувати Павлу Миколайовичу Сушку, Тетяні Василівні Скрипці і Юрію Олексійовичу Павленку за те, що вони об'єдналися, хоча ми і з різних фракцій - є фракція влади, є фракція опозиції, але це є наочний приклад того, як фракції мають працювати дійсно на користь усіх громадян України. І звичайно, я дякую і Софії Романівні. Це було спільне рішення комітету, але я дякую вам трьом, у першу чергу вам, Павле Миколайовичу, вам, Юрію Олексійовичу, і Тетяні Василівні, тому що

це дійсно ваша перемога, це ваше досягнення, досягнення для людей, саме для людей, для дітей і для батьків.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так, тут правильно каже Павло Миколайович, перемогою буде рішення Кабінету Міністрів. І сподіваємося, воно буде до 19 грудня.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. Ну на рівні Верховної Ради, я вважаю, що ми сказали своє вагоме слово. Але його не було би, якщо б ви втрюх, колеги, так ретельно не відслідковували всі ті проблеми, які є, і процеси, які відбуваються. Тому я абсолютно серйозно, це не просто комплімент, я вам дуже дякую, що завдяки вам трьом і наш комітет, і вся Верховна Рада змогли прийняти таке важливе рішення конституційною більшістю.

КАЧНИЙ О.С. Скажіть, будь ласка, ви вважаєте, що до 19 грудня можуть встигнути?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Встигнуть.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми сподіваємося.

КАЧНИЙ О.С. Ні, так казали ж, що переворот буде...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Це не стосується даного питання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я вважаю, Олександр Сталіноленовичу, що для прийняття такого рішення жодний переворот не завада.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, Микито Руслановичу. І власне, даний пункт нашого порядку денного, законопроект, який стосується децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою, є вже частиною наступних наших кроків, які необхідно зробити для того, щоб система захисту забезпечення прав дитини в Україні почала працювати.

Поки ми комітетом боролися останній рік з Міністерством соціальної політики треба чи не треба служба, в цей час інші міністерства, інші комітети активно займалися законодавчою діяльністю, зокрема в політиці децентралізації. Державна служба неможлива без формування повноцінного базового рівня. І коли ми все-таки досягли вчорашнього рішення і декілька тижнів тому почали активно аналізувати, а що ж за законодавча база є зараз у Верховній Раді і стосується цієї проблематики, ми побачили, що існує низка законопроектів, внесених як урядом, так і народними депутатами України, які, на жаль, не враховують тему захисту забезпечення прав дитини, а в окремих випадках навіть погіршують наявне законодавство в силу того, що ми багато часу як комітет потратили на цю боротьбу з міністерством, а міністерство, на мій погляд, теж самоусунулось від активної позиції відстоювання політики захисту дітей у всіх законопроектах, які готує Кабінет Міністрів України.

Даний законопроект, він підготовлений Міністерством регіонального розвитку, і стосується якраз розмежування повноважень, і, на жаль, складова дітей там виписана надзвичайно недосконало. Ми розглянули його детально на засіданні підкомітету і ми пропонуємо його відправити на доопрацювання, ми тут не головний комітет, відправити на доопрацювання. Більше того, ми підготували рекомендації, рекомендуємо комітету і міністерству вилучити взагалі ті зміни, які вони пропонують до законопроектів в частині захисту прав дитини, бо вони потребують зовсім іншого написання.

Крім того, як виявилось під час засідання підкомітету, в пакеті з цим законом іде ще один закон, який стосується змін до Закону про місцеве самоврядування. Ми зараз почали після засідання підкомітету його детально аналізувати і побачили, що там так само вихолощується тема захисту дітей і ситуація в разі його ухвалення тільки погіршиться. Провели попередні переговори з профільним комітетом, вони готові враховувати всі наші пропозиції.

Тому моя пропозиція наступна. Даний законопроект відправити на доопрацювання з нашими рекомендаціями в профільний Комітет місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. Там є оці пропозиції, які я назвав, зокрема вилучити, якщо все-таки профільний комітет ухвалить рішення приймати в першому читанні, то ми будемо їх просити з врахуванням вилучення статей, які стосуються дітей. Я поясню чому.

Друге. На наступний найближчий комітет внести на розгляд і розглянути законопроекти, які стосуються змін до Закону про місцеве самоврядування в Україні, це 6281, і там ми готові будемо запропонувати пропозиції до цього законопроекту, в першу чергу чітко виписати, що таке орган опіки і піклування, що загубили в процесі цих законодавчих новацій.

Друге. Чітко в законі визначити, що таке власні, а що таке делеговані повноваження органів місцевого самоврядування, в першу чергу об'єднаних територіальних громад, з тим, аби зразу ми не робили помилок, які б потім виправляли.

Крім того, вже до другого читання підготовлений до голосування в цілому законопроект про місцеві державні адміністрації, і тут ми, на жаль, не внесли своєї лепти необхідної і там тема дітей теж забута, як ми зараз проаналізували. Тут в нас є домовленість, власне, навіть з Кабінетом Міністрів, що ми підготуємо комплексний законопроект, який буде стосуватись організації служби у справах дітей, державної служби, зокрема з

повноцінними внесеннями і до розподілу повноважень, і змін, і в разі ухвалення, до Закону про місцеві державні адміністрації. Бо, до речі, і на ТСК, і на підкомітеті Міністерство соцполітики каже: "Не потрібен районний рівень, бо районів не буде". Але є законопроект, який вже готовий до голосування, там є районні державні адміністрації, але вони пишуть в дужках "префектурного типу". Тобто як префектури. Таки є. А це означає, що місце і повноваження для служби у справах дітей можуть бути і мають бути як контрольна функція. Має бути! І ми її точно можемо побачити. Питання, що тут просто треба провести ще професійну дискусію.

_____. *(Не чути)*

ПАВЛЕНКО Ю.О. На рівні району, на рівні райдержадміністрацій оцих нових префектур. Є там, де їх можна побачити. Але ще раз кажу, тут просто потрібна з цього приводу професійна дискусія і нам її треба буде провести. В силу того, що ми зараз починаємо, вже не питання "війни", бо у нас була "війна" фактично така, продуктивна, не продуктивна, але багато часу потрачено, зараз у нас, слава богу, намітилась нормальна співпраця з Кабінетом Міністрів, з різними відомствами, і ми можемо вже почати якісь практичні, дуже системні дії і рішення ухвалювати комітетом.

Тому пункт перший, на доопрацювання 6282. 6281 – розглянути на наступному комітеті з відповідними нашими пропозиціями до першого читання.

І пункт третій, ми ухвалювали на комітеті щодо Закону 5586, це внесений був Міністерством соціальної політики, стосувався Національної сервісної служби. Ми його відправили на доопрацювання. Разом з тим, під час роботи в підкомітеті... Цей законопроект, до речі, теж близький до цих двох, тобто це певний пакет. Але Міністерство соцполітики сказало, що в зв'язку з тим, що цей законопроект продовжує "висіти" в порядку денному,

то це не дає їм можливості починати нову роботу, тобто виходячи з рекомендацій комітету, які ухвалили по підготовці законів.

Тому я пропонував би теж, щоб ми на наступному засіданні комітету ухвалили таке рішення, яке би вилучило 5586 з порядку денного, він уже би не "висів" і це дало б нам можливість разом з Міністерством соцполітики вже працювати над комплексним законом в частині повноважень і державної служби, і служби у справах дітей на регіональному рівні, і повноважень органу опіки і піклування. Тому просив би таку пропозицію поставити на голосування, вона підтримана була членами підкомітету.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайович Сушко.

СУШКО П.М. Погоджуюсь з Юрієм Олексійовичем щодо підготовки законопроектів, в яких мова йде про дітей, норми, які стосуються дітей, взагалі міністерство дуже невідповідально підходить у цих питаннях.

_____. *(Не чути)*

СУШКО П.М. Так, обов'язково.

І щодо служби у справах дітей ми дійшли до висновку, нам треба наполягати все ж таки на тому, що служба має підпорядковуватися Кабінету Міністрів України. Тому що на засіданнях тимчасової слідчої комісії, на останньому засіданні вже просто стало очевидно, що весь цей час просто міністерство займалося бездіяльністю, що призвело до такого ганебного стану справ. Ми не можемо довіряти. Дивіться, там міністри можуть скільки завгодно мінятися, але там працюють фахівці, деякі є, як очільники департаментів, які просто це розпочали, ще цю бездіяльність, і далі зараз продовжують. Тобто, колеги, скільки ці люди будуть працювати на посадах,

ми не можемо довіряти просто їм дітей. Друге питання, чому вони там працюють, яка дисциплінарна практика там, які службові розслідування там були. Тобто тимчасова слідча комісія робить висновки, що міністерство займається бездіяльністю у сфері дітей, так, ну хтось же за це має відповідати. Жодного покарання там дисциплінарного немає в них. Тобто чиновники собі працюють і я впевнений, що й далі будуть працювати. Тобто нам треба взяти також це питання на контроль.

А щодо законопроектів, про що каже Юрій Олексійович, я більше в цьому плані радикально настроєний, щоб повернути напрацювання, щоб уже нарешті міністерства підходили дуже уважно до цієї теми, не виносити там між першим та другим читанням, а тільки повертати назад, щоб усі знали. Тому що коли ми поставили питання щодо повернення цього законопроекту, де мова йде про те, щоб діти, які скоїли правопорушення кримінальні, перебували разом з дітьми, яких вилучили з небезпеки з сімей, разом, так, коли ми так поставили жорстко, що ми не будемо підтримувати, особисто попрацювали зі всіма колегами у фракції, з профільним комітетом, всі зрозуміли, що позиція дуже принципова, і стали вже приходити домовлятися, як ми можемо вийти з цієї ситуації, щоб взагалі закон не загубився там і робота людей, які дійсно працювали там над гарними нормами, вона не була втрачена.

І що робить Міністерство соцполітики? Це вже не перший раз. Є якийсь гарний законопроект, над ним працюють люди, дають його в Мінсоц, Мінсоц в цей гарний законопроект, коли вони розуміють, що його точно підтримують в парламенті, вони засовують туди якусь таку норму, яка просто як ложка дьогтю в цій бочці з медом. І все, і вони сподіваються, що це пройде, парламент підтримає. І так раніше було. Просто наша позиція має бути жорсткою, так не має бути. І взагалі тим питанням, які Міністерство соцполітики виносить в зал, на комітет і так далі, просто приділяти

максимальну увагу членів комітету, тому що там може бути зрада проти дітей.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми всі переконані, що маючи таких колег в комітеті як ви, Павле Миколайовичу, Юрій Олексійович і Тетяна Василівна, жодна зрада не пройде з боку міністерства. Так що тут я переконаний, що ми спокійно переходимо в новий рік. Не буде легко, але я знаю, що у нас надійний тил у вашій особі.

СУШКО П.М. Я перепрошую, нам би потрібно було дати оцінку роботі міністерствам за роботу. Нам просто треба визначитись... Коли вони будуть звітувати, у грудні чи після Нового року?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Після Нового року.

СУШКО П.М. Після Нового року.

ПОТУРАЄВ М.Р. Підтримуємо Юрія Олексійовича.

СУШКО П.М. Я просто пропоную тоді попрацювати трошки над висновками, тому що може й не треба наказувати міністерства в цілому, так, тому що там страждають ті люди, які дійсно працюють і хочуть працювати. А просто у своїх висновках щоб ми конкретно прізвища вказували, так, бо ТСК вказала прізвища, комітет скаже прізвища, і тому це відповідальність вже міністра буде. Якщо він не притягне до дисциплінарної відповідальності чиновника, значить він його покриває, цей міністр, значить він не на своєму місці знаходиться. Тоді вже будуть питання до міністра.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги, шановний пане голово, я хочу подякувати членам підкомітету за дуже фахове обговорення даної законодавчої ініціативи. І я була присутня і хочу сказати, що справді ті питання, які порушувалися, вони відповідають реальному стану справ. І зокрема те, що було констатовано, що це може призвести до дуже глибокої кризи в питаннях соціального захисту дітей, воно відповідає дійсності.

Але мені здається, що нашої фахової розмови і роботи буде замало, якщо ми її не синхронізуємо із регіональним розвитком, із реформою децентралізації, яка відбувається в країні, тому що ми можемо дуже важливі і правильні речі прописати, а в дійсності вони не будуть працювати, оскільки не відповідають тій ідеології, яка впроваджується в контексті децентралізації. І як депутат-мажоритарник я бачу, як це насправді відбувається. І, до речі, свіжу інформацію з нашого комітету я постійно доношу в округи людям, тому що вони повинні розуміти, що їх чекає завтра.

Так ось, я би просила, щоб надалі ми все-таки більше слухали ще представників Мінрегіону, тих, хто, власне, впроваджує децентралізаційну реформу, і в цій реформі вони повинні, як ви правильно казали, побачити дитину. Тому якщо ці законопроекти спрямовані не просто реформи на реформи, а на покращення життя людей, то там має бути і людина, і дитина.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дуже-дуже слушне доповнення до проекту рішення. Як законопроекти 6282, 6281, законопроект про місцеві державні адміністрації, ці законопроекти не розписані були на наш комітет. Законопроект 6282 ми сьогодні розглядаємо не тому, що він був розписаний з самого початку, а тому, що це профільний комітет до нас звернувся все-таки дати оцінку. Тобто це вже була ініціатива профільного комітету, який

побачив, що там є питання дитинства і воно викликає певні сумніви навіть у них під час його розгляду. А? Був? Ну, можливо. Ну, вони ще окремо звернулися.

Тому я пропонував би, що ми ще звернулися до керівництва Верховної Ради чи до Апарату, хто приймає рішення розподілу законопроектів по комітетах, щоб все, що стосується, наприклад, реформ децентралізації, реформи освіти, реформи медичної і ряду інших реформ і змін таких системних, глобальних (да?), і таких базових законопроектів, щоб вони обов'язково розписувалися на наш комітет, бо в усіх цих реформах є місце і роль захисту і забезпечення прав дитини. І тут лише ми зможемо фахово надати відповідні пропозиції. Бо досвід вже показав: коли без нас, тема дитинства, на жаль, пропадає або ж деформується в тому чи іншому вигляді не в інтересах дитини. Тому пропоную таких чотири пункти рішення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Підтримую повністю.

Колеги, тоді доповнюємо з голосу цією пропозицією в формулюванні, що доручити підкомітету підготувати відповідне звернення від комітету на керівництво Верховної Ради, бо ви, колеги, там чітко зможете виписати перелік. Ви зараз, Юрій Олексійович, фактично це вже зробили відсотків на 99. Але, тим не менше, подумайте, будь ласка, в підкомітеті, щоб ми не загубили якийсь пункт. Бо проблема, про яку ви зазначили і Павло Миколайович, що є певні законопроекти, які ми навіть не бачимо або бачимо вже в залі, і розуміємо, що там точно мала бути наша проблематика, а її там немає, бо навіть ми не мали інформації щодо цього. Так що ви там, головне, перелік відпрацюйте в цій заяві, а заяву ми, звичайно, відправимо.

Колеги, я ставлю на голосування пропозицію підкомітету, яка озвучена Юрієм Олексійовичем Павленком, з доповненням під стенограму звернення до Верховної Ради, про яке ми зараз говорили. Хто за, прошу підтримати. Колеги, хто в онлайні, будь ласка, хто за?

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – підтримую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Єлізавето.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Софіє.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято одноголосно. Дякую, колеги.

Переходимо до другого питання порядку денного, яке було першим, це проект Постанови про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022 та 2023 роках.

Від себе коротенько нагадаю, що ми з вами прийняли рішення в цьому році піти на такий перший експеримент і постанову зробити на 2 роки, тому що є дати, виникають дати, які потребують заздалегідь більшої підготовки, щоб місцеве самоврядування, інші органи державної влади мали би більше часу, то бажано це зробити.

Також дякую всім колегам, всі долучилися, я всім дякую колегам з комітету за збір пропозицій від громадськості. І від громадськості, що дуже важливо, дуже багато пропозицій ми отримали від місцевої громадськості. Ми не всіх особистостей або події включили в постанову, бо вона все ж таки

національна, там мають бути люди, так скажімо, національного масштабу і події національного масштабу.

Ірина Мирославівна вже конкретніше розкаже, як ми там пропонуємо ще зробити як додаток про відзначення на місцевому рівні – і це важливо. І я думаю, що це допоможе і всім депутатам парламенту, і на місцевому рівні допоможе місцевому самоврядуванню. У нас не було жодних суперечок, хочу сказати, що всі несуперечливі. У нас іноді з вами в залі виникають такі спори, в минулому це було. В цьому році, сподіваюсь, такого не буде, бо під час підкомітету, тричі збирався підкомітет і ще була дуже велика підготовча робота. І я дякую колегам із секретаріату, які у нас в підкомітеті працюють, пану Кирилу. Дякую особисто Ірині Мирославівні, бо вона власноруч дуже багато інформації перевіряла просто з комп'ютером в руках, що називається.

У нас немає суперечливих постатей, у нас вшановані видатні особистості як і радянського періоду, і Другої світової війни, так і, звичайно, видатні особистості боротьби за українську незалежність як першої половини ХХ століття, так і міжвоєнного та воєнного періодів. Але суперечливих постатей немає, всі люди абсолютно шановні: від героїв війни до академіків, письменників, вчених і так далі, і так далі.

Так що ще раз хочу дуже подякувати всім колегам, хто в цьому брав участь. Хочу сказати, що якимось в цьому році навіть мені самому було приємно працювати, дуже багато додалося, у нас велика постанова в цьому році, і просто приємно, що ми стільки людей не забули. А нам подали, звичайно, і державні органи, але і громадськість, і стільки людей не забули, стільки подій не забули. Я вважаю, нам є ким і чим пишатися.

На цьому передаю слово героїні просто Ірині Мирославівні, яка просто власноруч, звичайно ж, з колегами опрацьовували величезну купу інформації.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Микито, дякую вам.

Я хотіла би теж подякувати членам комітету, які подали пропозиції, і персонально Дмитру Нальотову, Євгенії Кравчук, пану Миколі Княжицькому, Володимирі В'ятровичу, які подали свої пропозиції поруч з державними інституціями: Інститутом національної пам'яті, Академією педнаук, Академією правових наук та іншими установами. Надійшла їх велика кількість, кілька тисяч, я так думаю, ми вже всі не рахували. Але були проаналізовані ці пропозиції, які і склали основу корпусу даної постанови.

Новацією цього річної постанови буде те, що вона справді складається з двох частин: це ювілеї наступного 2022 року і друга частина – це 2023 року. Ми запропонували вдосконалитися в такий спосіб, щоб, власне, мати час для більш оперативної підготовки до відзначення ювілеїв і в 2023 році, адже є такі визначні постаті, які передбачають у своїй підготовці до цього ювілею або видання творів, або проведення певних якихось ремонтних робіт, реставраційних робіт. Тобто потрібний часовий люфт. І саме з цією метою ми пішли на підготовку такої постанови. Це перша новація.

Друга новація, яка полягала у тому, що ми залучили широке коло громадськості, які теж надавали свої пропозиції. І тоді, аби бути компетентними в експертній оцінці цих персоналій, ми створили спільним рішенням комітету підкомітет, який іменується підкомітет національної та культурної пам'яті, з метою, щоб, власне, ідею формування національної пам'яті ми проводили шляхом обговорення, дискусій і таких сучасних цивілізованих форм парламентської роботи.

Тому внаслідок такої роботи постала ця постанова. На вчора ми її фіналізували. Ось такий остаточний варіант.

Ще наголошу, що вона складається з таких рубрик: це відомі події в Україні, якщо ви звернете увагу, далі ми поділили на два блоки - видатні постаті і відомі. Видатні постаті – це якраз ті ключові постаті, які потребують більш тривалої і глибокої підготовки до ювілеїв.

У 2022 році ми запропонували таких 9 постатей: це Микола Лисенко – відомий композитор, педагог, хоровий диригент; Стефан Банах – це відомий вчений-математик, який заснував світового рівня математичну школу; В'ячеслав Липинський – політолог, державний політичний діяч, публіцист і загальноновизнана в суспільно-політичному житті України людина; Ігор Стравинський – це композитор зі світовим ім'ям; Соломія Крушельницька – оперна співачка зі світовим ім'ям; Михайло Кравчук – математик, вчений зі світовим ім'ям; Пилип Орлик – політичний державний діяч, гетьман України, упорядник Конституції Пилипа Орлика; Богдан Лепкий – це письменник теж зі світовим ім'ям, започаткував історичну прозу українську; Григорій Сковорода – 300-ліття, філософ і вчений теж світового рівня.

І в 2023 році ми запропонували виділити 3 постаті ключові: це ювілей Володимира Вернадського – вченого-енциклопедиста, філософа, природодослідника, відомий вчений; 150-ліття від дня народження Павла Скоропадського – державного політичного і військового діяча, гетьмана Української держави; 150 років із дня народження Василя Кричевського – художника, архітектора, графіка.

Це такі головні відмінності від нашої роботи минулого року. Ми просимо, оскільки був час ознайомитися, підтримати зараз це наше рішення і в подальшому, як ми плануємо працювати. На виконання даної постанови ми плануємо на базі підкомітету створити оргкомітет, який має свою роботу синхронізувати із роботою центральної виконавчої влади, для того, щоб, власне, ці ювілеї не були лише ювілеями на папері, а щоб вони ставали уже справді загальнодержавними подіями. І ми продемонстрували вже приклад того, як це можна робити щодо відзначення ювілею Лесі Українки. І в підсумку ювілейного року ми бачимо, що і академічне видання творів Лесі Українки побачило світ, і проведені ремонтно-реставраційні роботи в Колодяжному, вони завершуються, і відкриття буде 18 травня на День музеїв, і комітет буде запрошений в Колодяжне на відкриття оновленої експозиції

меморіального музею Лесі Українки. Завершуються роботи і в Новограді, де народилася Леся Українка. Проведена Міністерством культури та інформаційної політики величезна робота щодо вшанування.

І я вважаю, що цю модель, яку ми відпрацювали в нинішньому році, потрібно використати і в наступному для відзначення цих вагомих постатей.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дмитро Нальотов. Потім Володимир В'ятрович.

НАЛЬОТОВ Д.О. Дуже дякую за таку велику працю.

У мене є одна пропозиція. Я пропоную додати у список видатних особистостей, які ми плануємо у 2022 році відзначати, ще одну особистість – це Паїсій Величковський – це видатний церковний діяч, філософ і богослов. Це сучасник Сковороди. Він цікавий тим, що його праці відомі на весь світ, і він відроджував чернечий спосіб життя. Це полтавець у четвертому поколінні, який закінчив Києво-Могилянську академію. Він заснував Іллінський скит на горі Афон, який до сьогоднішнього дня існує і він називається Козацький в нових працях. Він перевів багато трудів. І його учні розійшлися по світу, утворили більше сотні монастирів, вони його згадують і його вчення. В його вченнях, він завжди підписувався так: Паїсій Величковський – родимець полтавський. Він народився зі Сковородою в один місяць і в один рік і він помер зі Сковородою в один місяць і в один рік. Вони разом вчилися в Києво-Могилянській академії в один термін і їх праці актуальні і сьогодні. Тобто вони кажуть про щастя, про аскетизм. Вони є практиками і вони кажуть багато про те надмірне споживання, яке... І у мене є пропозиція, щоб цю постать також відзначити, тому що в 2022 році 300 років з дня народження, і я вважаю, що для Полтави і для України це також є видатна постать.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я відразу нагадаю, у нас була дискусія з цього приводу, з приводу Паїсія Величковського. У нас не було достатньо інформації. Він включений у нас, він є.

НАЛЬОТОВ Д.О. Пропозиція: перенести з відомих особистостей до видатних. Тобто це відоме на весь світ ім'я, воно пов'язане з Україною. Він в усіх працях писав себе як родимець полтавський, він себе асоціював з Україною і він, я вважаю, що і для церкви, і для нас як для України, він визначна постать.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми ж підтримуємо насправді, але чи точно ми впевнені, що він на одній щаблі зі Сковородою, зі Стравинським. Ми ж з достатньо великого списку, пані Ірина доповідала, взяли в 2022 році всього 9, а список – там тільки від тебе пропозицій було достатньо, і це дуже добре. І що зробила пані Ірина, і ми це все обговорювали, що дуже важко визначити, і ми поставили дуже високі критерії щодо видатних. Ну Пилип Орлик, Ігор Стравинський і Сковорода – зрозуміло. У нас дискусії щодо Паїсія Величковського не було навіть жодної щодо, чи залишати його в загальнонаціональному списку або ні. Тому що, ти абсолютно правий, він відомий релігійний філософ дійсно, фахівці його знають і так далі, але поставити його на один щабель зі Сковородою, я особисто не переконаний, що це варто робити.

КАЧНИЙ О.С. Можна два слова по цьому питанню? Скажіть, будь ласка, хто знає Сковороду сьогодні, крім тих людей, хто займається філософією конкретно, конкретно українці, які знають зі школи, що є такий Сковорода? *(Шум у залі)* Я сказав, хто знає, крім тих, хто навчався в українській школі. А Паїсія Величковського, щоб ви знали, його знає все християнство. Це людина, яка входить в "золотий" фонд афонських старців, і

сьогодні не просто труди їх вивчаються, вони включені в усі семінарії, всі священники, всі люди, які православні миряни, знають, хто такий Величковський і його пророцтва, його філософські труди. Я вам скажу, що це багато мільйонів людей, от запитай, хто такий Паїсій Величковський у православного люду, відразу скажуть, хто це такий, а спитайте, будь ласка, у наших українців, хто у нас сьогодні Сковорода.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я вдячний, Олександр Сталіноленовичу. На це ж ми і комітет, ми ж тому і обговорюємо ці питання, бо хтось може не знати.

Дивіться, щоб ми не дуже сперечалися. У вас є знання, яких немає у мене, у мене є знання, яких, при всій повазі, немає у вас. Я точно знаю особисто, хто такий Сковорода, в чому його внесок у світову філософію, а ви знаєте, в чому внесок Паїсія Величковського, ми з цим не сперечалися, у світову релігійну православну філософію. Я ж кажу, що на це ми якраз, колеги, тут і сидимо, і Дмитро про це казав. І ви кажете про речі, які я особисто не знав і колеги не знали. Це важливо. Дякую вам.

КАЧНИЙ О.С. Справа в тому, що Дмитро Олександрович підкреслив дуже чітко, що він називав себе українцем, полтавським хлопцем.

ПОТУРАЄВ М.Р. Полтавчанином.

КАЧНИЙ О.С. Полтавчанином. А Сковорода завжди казав, що я людина світу і ніколи себе не називав українцем.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Колеги, навіть якщо ми порівнюємо, то давайте без якихось принижень. Мені не дуже подобається, що ми принижуємо Сковороду, тому що Григорій Сковорода - це людина, яка по всіх соціологічних опитуваннях, входить в десятку найвизначніших українців.

Подивіться, будь ласка, починаючи з 90-х років. І казати, що Григорій Сковорода не відомий українцям, це трошки некоректно.

Але давайте все-таки повернемося до постанови в цілому. Справді, цього року ми підійшли трошки по-іншому до цієї роботи, підійшли по-іншому по формі, відповідно запропонували дворічний крок, я вважаю, що це хороший такий досвід, важкий насправді.

Друге, що було сказано, що ми звернулися до громадськості. Ми звернулися до громадськості і в результаті була проведена величезна робота. Понад 60 сторінок пропозицій, які ми переглянули для того, щоб включити потрібні дати в цю постанову. Це по формі.

По змісту. Я вважаю, що по змісту вийшла дуже правильна і консолідуюча постанова, тому що ми маємо дуже різних представників української історії як військової, політичної, культурної, наукової, те, чого, можливо, в якісь попередні роки бракувало. Дуже втішений, що було багато пропозицій якраз місцевих, частину з яких ми абсолютно вважали, що потрібно виносити на національний рівень. Я вважаю, що добре, що ми це зробили. І мені здається, що цей контакт, який ми зараз налагодили з громадськістю, зокрема не тільки тут, в Києві, але і з громадськістю на місцях, в регіонах, які пересилали нам свої напрацювання, треба втримати у всі наступні роки і нам буде просто легше працювати і ця постанова буде справді дедалі більш набувати таких обрисів того, що може стати справді платформою національної пам'яті. Дякую всім колегам за роботу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Зараз, Юрію Олексійовичу, і пані Софія, звичайно, я всім дам висловитись.

Колеги, в нас наразі є пропозиція додати Паїсія Величковського до видатних особистостей з урахуванням його видатного внеску у світове православ'я, а не в якесь там окреме. Це одна пропозиція.

Друге. У мене просто було запитання. Ми там обговорювали, але, Ірино Мирославівно, я просив би, щоб ви сказали, щоб всі колеги були в курсі. Я так пам'ятаю, що ми так попередньо домовлялися, що ми зробимо окрему також постанову по Сковороді на кшталт як у нас була постанова по Лесі Українці. *(Шум у залі)*

Вибачте. Значить, у нас є окрема постанова по Сковороді. Нам треба оргкомітет зробити. Це треба буде обговорити і зробити оргкомітет, як ми робили по Лесі Українці.

А зараз Юрій Олексійович Павленко. Потім пані Софія Романівна.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, дійсно пророблена титанічна видатна робота тими людьми, хто це робив, на чолі з пані Іриною. Я хоч і член підкомітету, ну, я так активно долучався, це було просто неможливо. Тому я дякую за те, що ви це змогли як перший прецедент роботи комітету і Верховної Ради взагалі зробити.

І все-таки у мене питання. От навіть ця дискусія, яка зараз виникла, оцей критерій "видатний" і "відомий", бо нечіткість критеріїв визначення, вона буде призводити постійно до цих дискусій. Можливо, тут якраз попрацювати на майбутнє, бо от зараз ця дискусія... Тут я почув від Володимира Михайловича, що чому Сковорода. Тому що він називається будь-яким українцем в десятці найбільш відомих людей. Але я дивлюся на 2023 рік, першою ж відомою людиною, там видатні – 3, а відомі – Ярослав Мудрий. Я думаю, що Ярослава Мудрого назвуть в п'ятірці відомих людей. Тому, мені здається, що Ярослав Мудрий мав би бути видатним, в моєму розумінні.

(Загальна дискусія)

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так, Паїсія Величковського, може, все-таки Ярослава Мудрого теж "видатні", раз ми уже тут почали. У нас залишається ця структура... Там Антонія Печерського...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я цілком "за", щоб відмовитися від цієї, тому що навіть коли починали тільки це пропонувати, я вважав, що з самого початку у нас були дискусії дуже великі до того, але якщо ми хочемо говорити про якихось особливо видатних людей, тоді справді, як зі Сковородою, можна окремо ще постанову. Але це робити краще як виняток. Знову-таки, робити це як виняток. А в цій постанові не ділити, тому що будуть суперечки. (*Шум у залі*) Ми з різними критеріями підходимо до того і з різними оцінками.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги, погоджуюся з вами, що будь-які оці називання, вони мають суб'єктивні оцінки. І оці критерії, які є в указі Президента і які виробилися, напевно, в роботі комітету попереднього скликання і нинішнього, вони далекі від ідеальних, і ми це з вами розуміємо з огляду на багато причин. І коли, власне, на такому обговоренні ми підійшли до того, що у нас є низка постатей, які потребують більш такої глибокої підготовки, от тоді з'явилося розуміння, що треба виділити окремий підрозділ.

Чому нас наші колеги відмовляли від того, щоб не працювали в полі окремих постанов? Окремі іменні постанови, ми пам'ятаємо, я не знаю, чи є пан Микола Княжицький, він, можливо, виступить з цього приводу, але, власне, він казав, що є винятки окремих іменних постанов: це Шевченко, Леся Українка і, власне, Сковорода. Це винятки. І ми пішли на ці винятки в попередньому скликанні тільки тому, що ми всі розуміли масштаб Лесі Українки, Шевченка з огляду на те, скільки треба було підготувати. Ось і тут була, власне, оця така рубрикація не для того, щоб сказати – цей відомий, а

цей видатніший, а для того, що ми розуміли, скільки треба роботи у підготовці до відзначення.

Тому я цілком вас підтримую в тому, що всі найменування, вони є далекі від ідеальних. Готова повернутися до того варіанту, який у нас був, - відомі, а тоді, можливо, на рівні оргкомітету і на рівні нашого підкомітету ми вже будемо індивідуально працювати по кожній постаті, яка буде потребувати додаткової роботи. Якщо приймається такий варіант, давайте запишемо в рішенні комітету.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Залишаємо видатних та відомих?

ПОТУРАЄВ М.Р. Просто "відомі" і все.

Софія Романівна, будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Дякую, пане Микито.

Я хотіла би лишень звернути увагу, що до мене сьогодні звернулася Іванна Климпуш-Цинцадзе, вона дуже вибачалася і казала, що вона в останній момент надіслала на комітет, на ваше ім'я додаткового листа з проханням включити трьох визначних діячів Закарпаття.

ПОТУРАЄВ М.Р. Всі є.

ФЕДИНА С.Р. Супер! Дякую тоді.

ПОТУРАЄВ М.Р. Всі і були насправді, ми перевірили. Ми на випередження спрацювали.

Колеги, я тоді пропоную, значить, підтримати постанову з тією єдиною зміною, яка запропонована під стенограму. Колеги, хто за те, щоб підтримати постанову, будь ласка. Хто за?

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Софіє.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Олександрє Рафкатовичу.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Олександрє. Дякую.

Колеги, хто проти? Утримався? Рішення прийнято. Дякую, колеги.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Єлізавето. Зарахували ваш голос.

Колеги, наступне питання – це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про телебачення і радіомовлення" про тимчасове включення програм загальнонаціонального багатоканального (цифрового) мовлення з використанням радіочастотного ресурсу до складу універсальної програмної послуги для забезпечення інформаційної безпеки населення в районі відсічі збройної агресії Російської Федерації (реєстраційний № 5546).

Довгий шлях обговорення цього закону, зараз доповість голова профільного підкомітету пані Євгенія Кравчук. Пані Євгенія Михайлівна зараз все доповість.

КРАВЧУК Є.М. Добрий день, колеги! У нас дійсно був досить тривалий підкомітет з питань інформаційної політики, якраз левову частку

ми обговорювали цей законопроект. Якщо коротко, то він про те, щоб забезпечити на територіях, де є ВЦА, це десь 17 громад, де є військово-цивільні адміністрації Донеччини і Луганщини, доступ фактично зробити безкоштовним в універсальній телевізійній послугі до українських каналів. Ну ми розуміємо також позицію і медійних груп, які досить довго йшли до заcodування і до самого принципу платного телебачення. Але також ми розуміємо всі інформаційні загрози.

Також я хочу сказати, що у нас була зустріч ще після підкомітету із медійними групами, потім додаткові переговори з Національною з питань телебачення і радіомовлення. Я не виключаю, що протягом найближчого часу, можливо, ще з'являться такі добровільні згоди від медіа-груп і провайдерів, коли медіа-групи передадуть свій контент за умовну 1 гривню чи з великою знижкою. Але поки що ми не готові констатувати, що таке рішення є, що такий меморандум підписаний. Тому в мене прохання, щоб коротко все-таки висловилися, я бачу, що є представники Національної ради, є Максим Онопрієнко, мав бути, він був на обговоренні, і пані Анна Літвіщенко, голова юридичної служби. Загалом висновки Міністерства культури та інформаційної політики - рекомендувати за основу. Міноборони підтримує, є зауваження в Нацради, в Мінреінтеграції.

І також ми все-таки дійшли під час дискусії та підкомітеті, що варто до другого читання видалити норму про субсидіювання, субвенцію телевізійним групам, бо тоді цей закон вступить в силу аж 1 січня 2023 року. Це мова про дуже невеликі кошти. І цей механізм буде дуже складно знайти. Тому це буде рекомендація підкомітету - за основу, але я би хотіла, щоб все-таки ці зауваження, бо вони лунали, і ми дуже довго говорили насправді більш глобально, і в нас є в кінці, по-моєму, перед пунктом "Різне" обговорення питання. Як ви пам'ятаєте, у нас були комітетські слухання з питань мовлення, інформаційного мовлення на тимчасово окупованих територіях і на прилеглих, і не лише до Російської Федерації, так, до країни-агресора, але

й взагалі прикордонне мовлення. І ця проблема набагато глобальніша ніж питання там 17 ВЦА і провайдерів, які надають ці послуги, бо є величезна загроза з боку ІТТ-платформ.

Я вважаю, що нам потрібно буде, обговоримо під час останнього питання, але я знаю, що є певна дорожня карта у Національної ради, і нам потрібно зробити міжвідомчу нараду, бо далі комітет не може робити цю роботу. Ми робимо зі свого боку, ми там голосуємо за зміни до бюджету, що потрібно, але далі це питання виконавчої влади, координації. І ми можемо долучитися, я прошу голову комітету таку ініціювати міжвідомчу нараду, є новий міністр реінтеграції і є документи у Національної ради, дорожня карта. Може, Максим Онопрієнко трохи про це розкаже. Але питання набагато ширше, набагато серйозніше ніж питання провайдерів на цих територіях. Отже, будь ласка...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Можна питання?

КРАВЧУК Є.М. Так.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Чому пропонується виключно військово-цивільні адміністрації, а не вся територія там Донецької і Луганської області? Бо яка різниця між Покровськом, де є місцеве самоврядування, і Лисичанськом, де ВЦА? Чи Лисичанськом і Рубіжним, які знаходяться поруч?

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, є відповідь на ваше питання. Насправді, ми з Олександром Ілленком... Він прийшов, щось там стоїть, як засватаний. Заходьте і сідайте. Наше завдання – навіть не прийняти закон. Ну, в сенсі, якщо потрібно для вирішення завдання прийняти закон, то нехай буде закон. Ми ж його написали не від гарного життя. Наше завдання, щоб в найбільш економічно постраждалих прифронтових районах, ну просто через

які, там, фактично фронт проходить, а також в одному окремому Генічеському районі Херсонської області, де фактично у людей немає доступу до Т2, тому що глушать з боку або окупаційних адміністрацій, або окупаційних в ОРДЛО, або окупаційної влади в Криму, і фактично там донесення сигналу тільки через кабельних операторів. Їх там всього 11. Тобто я на що хотів звернути увагу всіх? Всього 11 кабельних операторів. Ми взагалі кажемо всього про 11 компаній.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так чому тільки ВЦА, критерії?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дивіться, але там сказано про ВЦА, які діють в районах і в областях. Тобто тут автоматично вся Донецька і Луганська області попадають. Тут немає тої проблеми, що ви казали.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Там йдеться про області, де діють ВЦА. В Донецькій і Луганській областях діють ВЦА.

ПОТУРАЄВ М.Р. Абсолютно правильно пан Володимир зауважує. Але проблема, що фактично йдеться всього про 11 компаній, всього про 11.

Чому ми пропонуємо рекомендувати в залі за основу? Я сподіваюсь, що наші медійники різні і, до речі, не тільки наші медійники, бо там йдеться про те, що бажано, щоб оці 11 операторів отримали знижечку і на "Discovery", і когось ще, щоб люди, які так постраждали від війни, щоб вони отримали різний продукт задешево, будемо чесно казати, так?

Я сподіваюсь, і Національна рада готова, вона готова бути модератором, вона вже, там, звернулася, вона вже модерує цей процес. Можливо, нам навіть не доведеться голосувати в залі. Але я все-таки

пропоную як член комітету, так само, як і Євгенія Михайлівна каже, я пропоную прийняти його за основу. Якщо буде такий документ, меморандум з мовниками, як українськими, так і закордонними, щоб за пільговими цінами отримали би люди, абоненти цих кабельних мереж, продукт гарно. Тоді, може, нам і не прийдеться голосувати. Якщо не буде такого меморандуму, то будемо приймати законом. Хоча ясно, що наче для 11 компаній закон приймати, типу і сенс який, але ситуація інша, бо війна, бо фронт, бо все.

Євгеніє Михайлівно.

КРАВЧУК Є.М. І дуже коротке ще уточнення. Ми на підкомітеті обговорювали звернення асоціації кабельних провайдерів, є, по-моєму, пані Клітна, якщо не помиляюся, про те, щоб ми ще зареєстрували чи ініціювали обговорення, є уже навіть текст попередній законопроекту, який би дав пільги податкові операторам та провайдерам, які працюють на територіях Донецької та Луганської областей, на підконтрольній території, і ми просто тоді надішлемо в чат підкомітету, в чат комітету і завантажимо в СЕДО, щоб долучитися до підписання цього законопроекту. Він, звичайно, не потрапить до нас, ми не будемо головним, але це може бути таке консолідуюче...

ПОТУРАЄВ М.Р. Закон наш буде все одно.

КРАВЧУК Є.М. Так, консолідуюча пропозиція від різних фракцій.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я своє запитання знімаю, тому що я дійсно дочитав: тут області, тому стосуються повністю Донецької, Луганської областей. Це я так... Бо воно дрібненьким написано, що не кидається в очі, там можна було не деталізувати "селах, селищах і так далі", можливо, воно було б простіше навіть для сприйняття. Але я тут з вами погоджуюся, всю цю роботу вже давно мала б зробити Національна рада з питань телебачення та

радіомовлення. Вона фактично самоусунулася від цієї роботи. Більше того, рекомендації наші там чітко про це говорять і дають завдання. Тому фактично тут є серйозні нарікання на бездіяльність, на недостатню роботу Нацради.

(Загальна дискусія)

ПОТУРАЄВ М.Р. Я ж не кажу, що це політичний процес. Насправді вони не відмовлялися. Але давайте зараз не вдаватися в подробиці.

Колеги, я ще раз хочу акцентувати. Ми зобов'язалися, під стенограму я це ще раз озвучую, що ми заберемо між першим і другим читанням субсидіювання кабельних провайдерів, а натомість ми беремо на себе зобов'язання внести окремий законопроект, про який зараз Євгенія Михайлівна казала, про пільги податкові для отих кабельних провайдерів, які працюють на території Луганської і Донецької областей, і також я не забуваю пригадати про Генічеський район Херсонської області. От я на цьому акцентував під стенограму.

Олександр Федієнко, співавтор закону, точніше головний автор, вибачте.

ФЕДІЄНКО О.П. Друзі, я трохи не погоджуюсь з паном Юрієм з приводу того, що це там Нацрада повинна була врегулювати, бо Нацрада працює виключно в рамках своїх повноважень, і якщо в законі чітко визначено, що таке УПП, вона не може працювати якимось інакше.

Але я хотів би наголосити, що мова іде не просто про 11 компаній, мова іде про наших глядачів, які знаходяться зараз на прифронтовій території, яким потрібно мати відповідно наше телебачення. Я не вірю в меморандуми, я відразу вам кажу, я це казав на підкомітеті, що будь-який механізм, який називається меморандум, я в нього не вірю, бо він просто

юридично не має сили і не буде працювати. І більше того, всі ті домовленості, які були між медіа-групами і тими, назовемо так, 11 кабельними операторами, які є, звелись тільки до того, що, так, їм не збільшили відповідну плату, але індексували на індекс інфляції, там залишили те ж саме і так далі, але все одно їх не купує. У нас проблематика така: вартість зараз цих каналів, пакетів така, що там просто ніхто не купує. Все, крапка. Ми повинні дати тому глядачу цей контент, дивіться, їх там не так багато, 11 компаній, тих домогосподарств, яких мало. Я думаю, що якщо ми боремось за наше населення, інформаційну пропаганду, то ми повинні піти на цей інколи, можливо, навіть непопулярний крок для бізнесу, але піти на цей крок. І закон ми повинні внести і голосувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Він абсолютно нормальний, нічого в ньому непопулярного немає. І ніяких там втрат великих вони не понесуть, бо тут взагалі немає про що говорити, і фактично це нуль на нуль вони там множать або ділять.

Колеги, отже, пропозиція така - підтримати.

_____. А є Максим?

ПОТУРАЄВ М.Р. Є. Будь ласка, Максиме.

ОНОПРІЄНКО М.В. Вітаю, колеги. Більш детальніше щодо юридичної складової скаже Анна Літвіщенко, керівник юридичного управління.

Щодо цього законопроекту. Законопроект потрібний, але дійсно це такий вузький напрямок частини питань, які він вирішує. Тут я би більше хотів сказати про ту дорожню карту, яку ми розробили, по яку говорила пані Євгенія, яка складається з чотирьох важливих блоків.

Перший блок питань – це покриття сигналом українських мовників. І це не лише питання поширення, але також і забезпечення прийому сигналу.

Другий блок. Власне, розробка механізмів фінансової компенсації для стимулювання мовників та провайдерів. І власне, тут, в цьому законопроекті, який ми обговорюємо, який, ще раз повторюю, потрібний, треба визначитися з питанням оцього механізму компенсації, щоб Національна рада мала інструмент для того, щоб вносити в універсальну програмну послугу.

Третій блок - це безпека, протидія.

І четвертий блок питань - це контент. Користуючись нагодою прошу голову комітету дійсно сприяти в тому, щоб була створена міжвідомча комісія для обговорення цих питань.

А щодо репліки про бездіяльність, пане Юрію, ви прекрасно як законотворець знаєте, що у нас законодавчої ініціативи немає і до вирішення цього питання мають бути залучені багато державних органів, які ми, власне, прописали в нашій дорожній карті і готові її реалізовувати і імплементувати, запропонувавши ознайомитися з нею вам.

А далі прошу пані Анну Літвіщенко, керівника юридичного управління.

ЛІТВІЩЕНКО Г.О. Доброго дня, шановні колеги. Я хотіла сказати, що дійсно, цей законопроект є лише маленьким кроком в реалізації тих завдань, які стоять перед нашою державою щодо забезпечення україномовного контенту. Єдине, що Національною радою було виставлено зауваження по тому, як прописана саме норма, бо звучить, що Національна рада приймає рішення лише після того, як компенсує держава мовнику за контент, який надається провайдером. Фактично це призведе до того, що так як механізму компенсації немає, не передбачено, він складно реалізується, його треба розробити, це призведе до того, що Національна рада буде змушена його чекати. Тому пропозиція Національної ради складалася з того, щоб прибрати

компенсацію, і якщо компенсація така все ж таки потрібна, передбачити її постановою Кабміну, заклавши сам механізм.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Ганно, дякую. Ми про це говорили вже. Ми ж це прибираємо. І ми під стенограму це зафіксували.

ЛІТВИЩЕНКО Г.Г. Так, я ж підтвердила. Так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, що ви зі свого боку підтверджуєте те, що ми обговорили на підкомітеті.

Добре, колеги. Давайте я поставлю на голосування...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Просто одна репліка. Було там до мене звернення колеги з Нацради. Я хочу сказати, я розумію, шановні колеги з Нацради, що у вас там немає законодавчої ініціативи, але ви можете це робити через Кабмін. Я розумію, що це довго. Але у вас є цілий Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики. Якщо у вас є дорожня карта, є законодавчі ініціативи, ви бачите проблему, яку треба негайно і швидко вирішувати з точки зору інформаційної безпеки, приносьте напрацювання. І я впевнений, кожен із членів комітету долучиться до авторства як народний депутат, а комітет візьме це як профільний законопроект. Але ж ви навіть це не використовуєте, цей інструмент, для того щоб якісно виконувати свою роботу і реагувати на ті виклики, які, на жаль, певним чином і вами породжені, зокрема і в тому Законі про ОПП.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ЛІТВИЩЕНКО Г.О. Пане Юрію, я можу особисто вам надати листи...

ПОТУРАЄВ М.Р. Все-все-все, колеги, обговорення закінчено.

Колеги, я ставлю на голосування пропозицію про підтримку законопроекту за основу. Під стенограму я зазначив, які ми беремо на себе зобов'язання щодо його доопрацювання між першим і другим читанням.

Отже, хто за таку пропозицію, прошу голосувати. Хто за?

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Олександр Рафкатовичу.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Софіє Романівно.

Санченко? А, почув, так.

САНЧЕНКО О.В. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Колеги, ідемо далі. У нас далі законопроект 6287. Це законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження.

Коротко, як співавтор вам зараз просто скажу, про що ідеться. Ідеться про дуже просту штуку, де ми теж не винаходили українського велосипеда, ми взяли досвід наших найближчих сусідів: поляків, словаків. Ідеться про те, що ми хочемо через відшкодування певної частини орендної платні підтримати українські книгарні. Ми втрачаємо книгарні, у нас зараз залишилося всього-на-всього на всю країну 200 книгарень. Це такий самий

процес, з яким ми боремося, от втрата бібліотек у нас іде, і втрата книгарень у нас іде.

Всі Центрально-Східні європейські країни вирішують це питання за рахунок відшкодування оренди. Не йдеться абсолютно про якусь дискримінацію. Тобто якщо книгарня хоче торгувати книжками різними мовами, будь ласка, ми підтримуємо лише книгарні ті, які пропонують книжки українською мовою, тому що це нормально – ми ж підтримуємо фільми, які українською мовою, телевиробництво, де українська мова. Тобто тут в повній логіці того, що держава і так робить.

Ми розраховуємо, що за 2 роки збільшиться мережа книгарень десь до 400, це, що називається план-мінімум, бо наша мета, маяк наш – це тисяча, і це все одно буде менше вдвічі, ніж у Польщі. У Польщі зараз 2 тисячі, а у нас – 200. У нас просто жах! Тисячу хотілося б зробити хоча б років за 4-5.

Ось, власне, закон дуже простий, він короткий і зрозумілий. Ми там механізм сам відшкодування віддаємо на Кабінет Міністрів, бо це не те, що не наша компетенція, але нехай оце вони відпрацюють, зроблять. Там ясно, що треба буде поборотися за бюджет наступного року, це ж не 2022-го, а наступного – 2023-го. Почнеться це з достатньо скромних сум. Якщо ми правильно виділяємо мільярд на кіно, якщо ми виділяємо трохи менше 200 мільйонів саме на друк книжок, на підтримку книговидання, то виділити 200-300 мільйонів на підтримку, щоб була мережа, де вони будуть взагалі продаватися, це не такі великі гроші, щоб ми намагалися їх якось там зекономити. Це така передісторія, як воно народилося. Воно народилося разом з книговидавцями, так і з книгорозповсюджувачами. Пам'ятаєте, ми вже прийняли закон, який допоможе книговидавцям. Пам'ятаєте, ми приймали, навіть сперечалися з паном Володимиром щодо обладнання друкарського і так далі. Але ми це зробили, він є.

_____. Профільний комітет його ще не прийняв.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я маю на увазі, що ми це зробили, його треба ще додавати. Це інший важливий крок. От такий контекст.

Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. Дякую, Микито Руслановичу.

Дуже слушна пропозиція – підтримувати книговидавництво. Для чого це потрібно робити, воно зрозуміло. Добре, що рідною мовою. І, безумовно, підтримувати книговидавництво треба, як і інші сфери культури, зокрема кінематограф. Тільки не треба забувати, що не всі ці книжки можуть читати. Тобто є люди, які втратили зір частково або повністю, і їм потрібна спеціальна література, тобто книжки шрифтом Брайля, і це є дуже великий дефіцит в країні. Звичайно, книгарням не вигідно друкувати такі книжки, тому що: по-перше, це дорого, а по-друге, не такий великий попит на ці книжки. Але ми не можемо дискримінувати людей, всі повинні мати рівні права.

В мене є пропозиція. Ми дуже гарно вирішили з кінотеатрами. Кінотеатри отримували пільгу і ми завжди продовжували термін, що вони там не платять ПДВ, тому що вони демонструють фільми українською мовою. Звичайно, ми підтримуємо, зараз їх не дуже багато, цих кінотеатрів, вони знаходяться на межі виживання, я розумію, що в найближчі роки в нас мережа кінотеатрів не дуже розвинеться, тому що це дуже великі кошти. І ми вирішили не кнутом, а пряником, тобто стимулювати кінотеатри, щоб вони демонстрували фільми, адаптовані для людей з порушенням зору і слуху. Тобто якщо ти демонструєш фільм адаптований, з коментарями або з субтитрами, то ти тоді маєш право на пільгу. До речі, так працює в країнах Євросоюзу. В мене є пропозиція, щоб надавати таку субсидію, якщо друкарні випускають книжки шрифтом Брайля. Тобто в тиражі якось, подумати, що в тиражі, скажімо, 10 відсотків чи 5 відсотків, чи 2 відсотки книжок має бути

друкованим шрифтом Брайля. Щоб це було доступно. І якщо ти отримуєш пільгу, то подумай тоді про те, як забезпечити рівні права для всіх.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я підтримую, але закон просто не про друкарні, а про книгарні.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Це хороша ініціатива. Я думаю, що її варто оформити в інший законопроект.

СУШКО П.М. Це двох законопроектів, цього стосується – книгарень і того, який зараз...

ПОТУРАЄВ М.Р. Це можна вписати сюди. Проблема в тому, що, розумієш, от ми ж коли готували, ми говорили з усіма мережами відомими, як книгарня "Є", і навіть місцеві люди приїжджали, вони кажуть, що ми українську будь-яку книжку візьмемо. Дивіться, я би за таке взагалі навіть і більші пільги надав. Але там я бачу одну проблему.

Павле Миколайовичу, я тоді прошу, щоб ви відпрацювали. Це точно можна внести до другого читання.

СУШКО П.М. Ми можемо рішенням комітету це зробити?

ПОТУРАЄВ М.Р. Проблема в тому, що якщо їм друкарня не дасть, то їм не буде що поставити на...

СУШКО П.М. А у вас же якраз законопроект про друкарні, ще комітет не пройшов. Попередній.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Попередній – про поліграфію, так.

СУШКО П.М. То я й кажу, що це стосується двох законопроектів. Перший, який ще не пройшов комітет. І другий, який ми зараз розглядаємо. Але цей став першим, тому ми...

ПОТУРАЄВ М.Р. Перший якраз пройшов, ми туди це вписували. Ти тоді це подавав. Про обладнання вписували. Він просто не в нашому комітеті, а в головному.

СУШКО П.М. Це пов'язані будуть речі. Ті, хто отримує пільги, мають надрукувати, а книгарні, які отримують...

ПОТУРАЄВ М.Р. Книгарня, повір мені, забере. Можемо ще дописати між першим і другим, це взагалі питань немає. Вони заберуть, вони будуть тільки щасливі. Вони кажуть, що у них брак дитячої книжки, у них брак книжки для людей з особливими потребами, бо насправді настільки мізерні друки... Ти кажеш, Брайля...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Вони дорожчі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Справа не в тому, що дорожчі. У них навіть брак книжок, їм не дають на реалізацію, от ти знаєш, з великими літерами, для людей, у яких зір є, але погіршений. Вони і це заберуть. Тобто якщо впишемо, вони тільки будуть аплодувати.

СУШКО П.М. А я за те, щоб вписати, тому що кінотеатри також кажуть, що давайте ми заберемо національний фільм там українського виробництва, але коли до справи доходить, то не всі там дуже хочуть конкурувати з голлівудським кіно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дивись, я повністю підтримую, щоб вписати...

СУШКО П.М. Якщо ти отримуєш державні кошти, будь добрий, будь ласка, зроби це доступним для всіх.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вони візьмуть ті всі книжки для людей з особливими потребами залюбки, будуть тільки щасливі. Давай закріпимо це в законі. Я переконаний, що всі підтримають.

Пане Володимире, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я спочатку відреагую на те, що сказав Павло Миколайович. Він сказав абсолютно правильно. Але мені здається, що воно заслуговує на окремий якийсь законопроект. Тому що зараз ми трошки з іншого боку підходимо, ми підходимо з боку книгарень, які вони мають можливості для продавання. Якщо у них немає цих книжок з шрифтом для людей з обмеженими можливостями, то очевидно, що вони не можуть продавати. Тому це швидше стосується дійсно того Закону про поліграфію або, можливо, ще якогось окремого закону, який би, між іншим, передбачав ще додаткові зобов'язання держави закуповувати такого роду літературу для бібліотек, тому що здебільшого такого роду літературу мали би люди брати в першу чергу в бібліотеках.

Але я би повернувся все-таки до головного нашого закону, про який ми говоримо. Дивіться, дуже втішений, що ця ініціатива об'єднала представників практично всіх політичних сил, за винятком і зараз відсутніх колег з "ОПЗЖ". 64, здається, у нас депутатів, більшість з нашого комітету. Ми вже з вами провели апробацію, представлення цього законопроекту громадськості. Теж дуже позитивне сприйняття громадськістю, видавцями і книгорозповсюджувачами. Тому мені здається, що в даному випадку ми

втрапили в дуже правильне поле і треба максимально швидко рухатися до ухвалення цього законопроекту. Він справді може змінити ситуацію в контексті і книговидавання, і книгорозповсюдження.

Закон справді достатньо простий. Наш головуючий розповів про один аспект цього закону, мова йде про підтримку книгарень. Є ще інший аспект цього закону. Мова йде про сертифікати, які будуть надаватися при народженні дитини і при виповненні 14 років. Тобто це теж додаткова стимуляція для книговидавців. І абсолютно так само згоден з паном Микитою Потураєвим, який сказав, що він вписує це в загальну концепцію підтримки в Україні Україною україномовного українського культурного продукту.

Тому закликаю якомога швидше підтримати, голосувати і рухатися далі до залу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Хочу тим не менше зазначити, що я переконаний, що ми знайдемо формулювання просте, я вже навіть собі в голові прокручую, ми не підставимо книгарні у випадку, коли вони хотіли би, але просто не мають що продати. Я переконаний, що ми впишемо, Павло Миколайович відпрацює, буде формулювання у нас між першим і другим читанням, щоб якщо пропозиція є, то книгарня зобов'язується взяти, якщо пропозиції немає, щоб книгарня не вилучалася зі списку.

Я переконаний, що ми знайдемо рішення для того, про що каже Павло Миколайович, бо все ж таки, колеги, я хочу ще раз наголосити, що ми з вами, до речі, завжди це відпрацьовуємо, не забуваємо (давайте і тут не забувати) інклюзивність і безбар'єрність. І це європейська, ми ж знаємо, практика рамкова. У нас всі закони мають все ж таки мати такий обов'язково акцент.

Тому переконаний, що ми це між першим і другим зробимо, закон не спаплюжимо, книгарні не підставимо, все буде добре, і в цьому законі це також треба зробити.

Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. Так, я хочу дещо пояснити, логіку. Дивіться, кінотеатри, вони теж не виробляють кінопродукту. Але ми їх стимулюємо за наявність українського фільму. Тобто це очевидно, що коли йде голлівудський блокбастер ввечері і українське кіно, ну, звичайно, кінотеатри як приватний бізнес, вони зацікавлені поставити саме голлівудське кіно, тому що воно більше прибутку принесе. Так само і з книгами може трапитись. Дивіться, а ми кажемо, і навіть з цих законопроектів, які зараз будемо розглядати про кіно, ми якраз тут і будемо стимулювати кінотеатри. Якщо ти поставиш українське кіно у прайм-тайм, то ти отримаєш додатково кошти від держави, і тоді і держава буде просувати свою культуру (так?) і стимулювати українських кіновиробників. І так само з книгарнями можна зробити. Якщо ти просто даєш їм кошти, ну вони не будуть дуже зацікавлені шукати такі книги Брайлем. А якщо ми вкажемо, що ви отримаєте кошти, ось вони є, але знайдіть книги, щоб поставити... Не знайшли, ну не отримаєте. Знайшли... А вони знайдуть, коли будуть стояти на кону кошти, вони знайдуть. Звичайно, вони поставлять ці книжки, вони будуть доступні в мережі. І таким чином я пропоную поступово, крок за кроком, не окремий закон чекати...

ПОТУРАЄВ М.Р. Це формулювання можна виписати ... Павло Миколайович.

Євгенія Михайлівна, будь ласка.

СУШКО П.М. Дякую.

КРАВЧУК Є.М. Я ще хотіла додати, що ми побачимо, як запрацює формат сертифікатів уже зараз, коли буде реалізований проект "1000 гривень". Я просто хочу повідомити, що все-таки довгі були переговори. Тут

хочу подякувати Міністерству культури і пані Ларисі Петасюк, що знайшли цю формулу, щоб долучити книги до цього сертифікату на 1 тисячу гривень. Відповідно ми побачимо, як це спрацює уже зараз, і зможемо уже як інструмент повноцінно закласти саме от для дитячих книг ще додатково, там, з 2023 року.

І на цьому обговоренні в книгарні "Є" була пропозиція і була проблема, якій присвятила досить багато часу, це контрафакти, продаж контрафакту в Інтернеті.

І я отримала законодавчу ініціативу від пана Івана Богдана, від Yakaboo, я так розумію, що це погоджено, в тому числі, з Асоціацією книговидавців, щодо якраз теми продажу на електронних майданчиках. Ми просто ще тільки-тільки отримали, юристи, помічники глянуть і я запропоную також для підписання цей законопроект...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Проти контрафакту.

КРАВЧУК Є.М. Так, проти контрафакту.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це дуже важливо.

Колеги, я знаю, що є бажання виступити, але у нас сьогодні дуже насичений порядок денний. Вибачте, у нас є консенсус в комітеті.

Колеги, я ставлю на голосування пропозицію підтримати законопроект № 6287 з урахуванням пропозицій до другого читання, звичайно, які сформовані Павлом Миколайовичем. Ну а ви вже, Павло Миколайович, відпрацюєте конкретно цю пропозицію.

Колеги, хто за?

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Включити до порядку денного, рекомендувати прийняти за основу, дати можливість доопрацювати за 116-ю статтею Регламенту, щоб Павло Миколайович все зробив.

СУШКО П.М. Дякую, колеги.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Колеги, рішення прийнято. Хто проти?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Юрію Олексійовичу.

Хто утримався? Дякую. Зарахували голос Юрія Олексійовича? Зарахували. Прийнято рішення.

Юрій Олексійович не міг не підтримати українську книжку. Я його знаю, він патріот. Він просто помилково входить...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Не помилково, це вибір українських громадян.

ПОТУРАЄВ М.Р. ...не в ту частину зали Верховної Ради.

Колеги, далі в нас важливі законопроекти, над якими довго працював наш колега Павло Миколайович Сушко з іншими колегами.

Павле Миколайовичу, в мене є пропозиція, щоб ми розглянули разом 6265 і 6194, щоб ви нам доповіли по обом. Потім ми, звичайно, що по кожному окремо проголосуємо. Але щоб ми не розділяли їх, ви нам зараз надасте всю інформацію і ми вже тоді будемо голосувати.

Отже, колеги, слово Павлу Миколайовичу Сушку. Дуже важливі довгоочікувані два законопроекти.

СУШКО П.М. Доброго дня ще раз, шановні колеги.

Це майже річна робота всієї кіногалузі, робочої групи представників кіноіндустрії і нашого комітету та підкомітету кіно зокрема. Що вирішують дані законопроекти? Перше – це звичайно, коли ми прийняли Закон про кеш-рібейти, а сьогодні, на сьогоднішній день, так і не отримують іноземці відшкодування, ці кеш-рібейти за відзняті фільми в Україні, тому що є деякі неточності, і якраз цими законопроектами ми хочемо їх усунути.

Один із законопроектів короткий, який якраз і вирішує це питання. І законопроект, який вносить зміни до Бюджетного кодексу, також. А наступний законопроект, він розширений, змістовний, там вносяться зміни до Закону про підтримку кінематографії. І я так коротко зараз розкажу, що вони вирішують.

Тобто, що проблема є з кеш-рібейтами, я сказав. Тут деякі речі треба озвучити під стенограму. Першим пунктом законопроекту є уточнення назви реєстраційного документу, який має подати іноземний суб'єкт кінематографії до заявки на культурний тест, в чинній редакції закону такий документ називається випискою з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань щодо себе. Очевидно, що іноземний суб'єкт кінематографії не може мати такого документу, оскільки він не зареєстрований в Україні як юридична особа. З огляду на дух

закону в цьому місці має бути узагальнююча назва реєстраційного документу іноземної юридичної особи, загальноприйнята в нашому законодавстві, а отже, в абзаці другому частини шостій статті 11 закону запропоновано викласти відповідно до найменування таких документів в Законі про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, а саме: витяг, виписку чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи нерезидента іноземного суб'єкта кінематографії в країні її місцезнаходження, перекладений на державну мову, із засвідченням вірності перекладу з однієї мови на іншу або справжності підпису перекладача в установленому законодавством порядком.

До цього законопроекту надійшов висновок ГНЕУ, який в частині, де є техніко-юридичні рекомендації щодо найменування документу і пропонує редакцію назви того самого документу, посилаючись на абзац другий частини п'ятої статті 6 Закону про держреєстрацію, який регулює порядок перевірки іноземних суб'єктів, іноземних осіб державними органами, витяг з відповідного реєстру, що ведеться країною резидентства такої юридичної особи, оформленого з дотриманням правил легалізації документів для дії за кордоном та, за необхідності її установчих документів, їх копій, належним чином легалізованих. Уточнюючі рекомендації ГНЕУ не вносять змін до суті норми, а є техніко-юридичними правками і вбачаються доречними. А отже, пропонуємо виправити назву документа техніко-юридичними правками в пункті 1 законопроекту 6265.

Другим пунктом законопроекту є уточнення найменування первинних документів, які надаються заявником на підтвердження кваліфікованих витрат. Чинний закон містить вказівку про необхідність надання всіх актів виконаних робіт, наданих послуг з відокремленими в них кваліфікаційними витратами, а також інші бухгалтерські документи на підтвердження цих сум. Однак таке формулювання не є чітко визначеним і не в повній мірі

відповідає бухгалтерським стандартам, не охоплює весь спектр видів первинних документів. По-перше, сам акт вже є первинним документом, по-друге, за стандартом бухгалтерського обліку первинним документом є не тільки акт, по-третє, чинне формулювання нечітко визначає, що ці документи повинні подаватися тільки до кваліфікованих витрат.

Тому пропонується уточнити цей пункт, розширивши цей вид документів або інші первинні бухгалтерські документи, і чітко вказати, що вони стосуються підтвердження саме кваліфікованих витрат. До цього підпункту у висновку ГНЕУ є також слушні зауваження, тому ми пропонуємо техніко-юридичними правками викласти цей підпункт наступним чином, не змінюючи його суті. 2-й пункт третього абзацу частини дев'ятої викласти у новій редакції такого змісту.

Третє, копії первинних документів бухгалтерських документів на підтвердження сум понесених кваліфікованих витрат. Такі документи подаються лише щодо витрат, що належать до кваліфікованих. Пунктом 3 законопроекту пропонується уточнити в змісті листа гарантії, які подаються іноземним суб'єктом на різних етапах процедури, конкретно інформацією, яка має бути зазначена в листі, і конкретні документи, які мають бути подані, посилаючись на чіткі підпункти частини дванадцятої, а не на частину дванадцять в цілому, оскільки деякі підпункти частини дванадцятої вимагають такого підтвердження, а не вся частина. Ця правка вноситься до правової визначеності, а також для усунення формальних перепон, оскільки деякі пункти частини дванадцятої не потребують підтвердження або підтвердити їх неможливо.

Пунктом четвертим пропонується додати до переліку матеріалів і документів, які подаються на етапах процедури розгляду заяв, копію, запис фільму і іншу інформацію та/або документи та/або матеріали, що підтверджують виконання критеріїв культурного тесту.

Чинний закон не містить прямого обов'язку надання запису фільму іноземним суб'єктом, однак із суті закону і процедури випливає, що перегляд фільму Держкіно є необхідним, оскільки фільм має бути перевірений на предмет культурних критеріїв культурного тесту або на предмет відповідності законам України щодо змісту цих фільмів, не має містити расової, статевої та іншої дискримінації тощо.

Оскільки перелік документів у чинному законі є виключним, існує складність при підтвердженні всіх необхідних критеріїв культурного тесту та за обмеженням у законі переліком документів, а отже пропонується додати можливість надання всієї відповідної інформації і документів, які необхідні для підтвердження тих чи інших критеріїв культурного тесту. Ну і так далі.

Я вважаю, що тут основні речі я під стенограму сказав. Тобто він вирішує саме питання виконання Україною зобов'язань, які ми взяли перед іноземцями, коли запросили їх знімати в Україні, витратити свої кошти привозити. Я хочу навести гарний приклад, от кіноколеги з Індії знімали, що вони тут залишили не тільки там декілька мільйонів доларів, витратили в Україні, а й ще витратили кошти на супутні товари, тобто в магазинах там закупилися для родичів. Два літаки летіли звідси ще товарів. Тобто працює він. І готель був загрузений, і платили орендну плату за оренду знімальних майданчиків, і також заробітну плату індустрія отримувала, працівники індустрії, навчалися на майданчику також і було також все, що пов'язано з цими речами. Тобто ми це трошки виправляємо.

Є один момент, що, звичайно, у нас бюджет не резиновий, що колись нам необхідно буде зробити ці кеш-рібейти окремою частиною в бюджеті взагалі, і щоб не в бюджеті Мінкульту було, а в Міністерстві економіки щоб це було окремо. Тобто буде видно кореляцію коштів, які витрачено, скільки держава отримала коштів і скільки може закласти. Тобто скільки б не приїхало іноземців сюди, вони усі отримають кеш-рібейти, тому що для держави буде це вигідно.

Одна проблема, яку я бачу сьогодні, це, звичайно, зростає ціна на оплату наших фахівців, тому що коли такий попит, а у нас їх не дуже багато, то, звичайно, для національного виробника стає дорожче це знімати. Тому це повинно якось паралельно розвиватися. Що потрібно? Це, звичайно, вкладати кошти, розвивати навчання цих фахівців, і це, звичайно, робочі місця. Якщо у нас там десь є безробіття, то, будь ласка, в кіносфері є дефіцит кадрів, але треба їх готувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. До речі, Павло Миколайович, це абсолютно доречне і дуже важливе зауваження. Давайте тоді я вас попрошу і профільний комітет, я готовий підписати звернення на міністра освіти і науки. Чому? Тому що саме вони готують перелік професій, і це треба зробити прямо зараз, одразу після Нового року. Вони готують перелік професій, які є затребувані в Україні. Треба, щоб ви подивилися, Павло Миколайович, з колегами в підкомітеті, кого ми там впишемо, і тоді я на Шкарлета підпишу листа, щоб вони включили, тому що ми вже розуміємо, що це затребувані професії з нормальною платнею.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Госзаказ?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, дивіться, вони роблять кожного року перелік по типу, куди варто вступати, в які вищі варто вступати, в які коледжі і так далі.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Оплачувані?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, дивись, це різні речі, це перелік, щоб просто орієнтувалися батьки і діти, які професії в Україні "піднімаються". Якщо ми кажемо як комітет з нашою фаховою експертизою, що "піднімаються" наразі професії кінооператор, там, телеоператор...

СУШКО П.М. Художник-постановник, освітлювач.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це треба, щоб підкомітет Павла Миколайовича відпрацював, дав би там 3-5 професій, про які ми розуміємо, що вже виникає брак фахівців. І я підписую листа, і вони включають в перелік.

СУШКО П.М. Так. Але тут знаєте що, яка ще проблема? У нас в основному знімають в Києві і всі фахівці, в Києві вони затребувані. Але якщо будуть люди повертатися до своїх міст, то там ці професії не затребувані будуть. І тут якраз і потрібно ще один крок зробити, тобто запропонування регіональних кеш-рібейтів для регіонів, тобто щоб міські влади приймали такі рішення, щоб вони також стимулювали, що знімайте не в Києві, приїжджайте, наприклад, до Харкова і ми вам ще дамо, наприклад, якеś відшкодування і вам це буде вигідно, тому що ви тоді на відрядження витратите. А ті фахівці, які з Києва будуть приїжджати, вони будуть вже навчати місцевих, які там в регіонах знаходяться. Тобто нам треба не прогавити ці моменти, щоб ми паралельно це все розвивали.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тут все у ваших руках.

СУШКО П.М. Будемо старатись.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Юрію Олексійовичу. Потім пан Володимир.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане голово, шановні, надзвичайно важлива, слухна законодавча ініціатива, вона так назріла, і це продовження

вже тих змін, спрямованих на підтримку українського кіно, які нашим комітетом ухвалювались, та, власне, і в попередній період теж.

Разом з тим, у нас є ще декілька законопроектів, які стосуються кіно. Може б ми дали Павлу Миколайовичу можливість, щоб він їх представив всі три і ми б відразу їх проголосували.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вони ж пов'язані.

ПАВЛЕНКО Ю.О. 6194 і 6191. Просто вони розкидані у нас по порядку денному, щоб ми їх об'єднали і проголосували таким "кіношним" блоком. Я підтримую всі законодавчі ініціативи, які напрацьовані.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Шановний Павле Миколайовичу, шановні колеги.

СУШКО П.М. Я тоді мушу ще проговорити інші законопроекти. Бо цей законопроект, це тільки стосується в частині кеш-рібейтів.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я чому піднімаю? Тому що я знаю, що по деяким, там є певні технічні зміни, які треба протокольно нам комітетом зафіксувати з тим, аби в нас були ефективні рішення.

СУШКО П.М. Я тоді буду озвучувати стосовно першого законопроекту. Оскільки проект Закону № 6265 є суто технічним, пропонується в текст законопроекту внести техніко-юридичні коригування згідно з вищевказаними пропозиціями, дати доручення Апарату Верховної Ради внести відповідні уточнення до тексту та рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу і в цілому. Варто зазначити, що він є дуже терміновим, фільми вже чекають на подачу документів, а проходження процедур займає досить довгий час, затримка в прийнятті цього

законопроекту може вплинути на імідж та репутацію держави в цілому. Це, що стосується законопроекту № 6265.

Великий законопроект, має також частину цих норм, тому що ми сподіваємось, це 6194, це стосується великого законопроекту, де є частина цього законопроекту технічного, тому що ми вважаємо, що до цього законопроекту, може, будуть якісь правки, а цей законопроект ми зможемо в Раді пропрацювати, щоб прийняти за основу і в цілому разом одразу, бо тут будуть точно якісь пропозиції у депутатів, а цей ми швидко приймемо. Якщо цей пройде першим, то ми просто в цьому законопроекті виключимо.

ПОТУРАЄВ М.Р. 6265 - з правками за основу і в цілому, а 6194 - в першому читанні, за основу.

СУШКО П.М. Отже, що стосується цього законопроекту. Тут ми багато чого вносимо: і нові правила пітчінгу. Тобто ми запропонуємо такі норми, що не тільки державна допомога може бути безповоротною, ця підтримка, а ще і поворотну норму. Тобто є кінопродакшни, компанії, які не хочуть там чекати нових пітчінгів і впевнені, що в них дуже крутий кінопроект і вони готові власні кошти вкласти повністю, але вони хочуть бути також на рівні з тими, хто має державну підтримку. І що ми тут вирішуємо? Якщо ти впевнений, що у тебе є гарний кінопроект, який збере в прокаті кошти, то вкладаєш свої кошти, знімаєш, але якщо дійсно твій фільм виявився успішним, то ти постфактум отримуєш певні відсотки від зборів, компенсацію. Тобто якщо ти помилився, то ти нічого не отримуєш, втратив свої кошти, це справедливо буде. Але якщо ти отримаєш цю компенсацію, то ти маєш право цю компенсацію реінвестувати тільки на наступний кінопроект. Тобто кошти ці ідуть на спецрахунок окремий по Держкіно, і ти можеш, коли приймаєш участь у наступному пітчінгу на державну підтримку, ти вже доказав, що ти можеш робити гарне успішне кіно, і коли

ти маєш підтвердити власну частину, тобто ти з цього спецрахунку можеш підтримати як своїми коштами, або ці кошти використовувати просто на зйомку наступного фільму з будь-якого переліку варіантів конкурсу. Це одна з таких норм, які тут є.

ПОТУРАЄВ М.Р. ... *(не чути)* норма. Ви її вже пропонували, вона всім сподобалася.

СУШКО П.М. Дякую.

І осучаснюємо термінологію і таке інше.

Тобто нагадаю, що це проект закону було презентовано ще у липні, якраз згадав Микита Русланович цього року, та опубліковане громадське обговорення. Перед реєстрацією законопроекту ми опрацювали всі пропозиції від громадськості та удосконалили сам текст законопроекту.

Законопроект було надіслано народним депутатам Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, міністерствам та державним органам, зокрема Міністерству культури та інформаційної політики України, Міністерству фінансів України, Державному агентству України з питань кіно, Міністерству оборони України, Міністерству внутрішніх справ України, Міністерству освіти і науки, Міністерству економіки, Національній поліції, Національній гвардії, Державній прикордонній службі України, Уповноваженому з питань захисту державної мови, Міністерству юстиції України.

Чому ми силовикам відправляли? Тому що ми також хочемо узаконити питання щодо оренди або участі військового майна або техніки на знімальному майданчику у фільмах. Як це зараз відбувається? Продюсери домовляються з якимось командиром частини, що знімають фільм, наприклад, про "кіборгів". Тобто там не було передбачено яким чином... Тобто на відповідальність командира частини, він дає можливість, оформлює

якимось чином як навчання чи ще якимось, тобто це і ризик для командира, і ризик для знімальної групи. Чому? Тому що якась перевірка, були такі факти, коли приїжджає якась перевірка, якийсь генерал приїжджає з міністерства, вони вже не дають, а знаєте, що таке зрив знімального дня, скільки це коштує. Тобто це не унормовано. Тому ми якраз в робочу групу, була окрема робоча група, куди запрошували представників цих міністерств щодо використання, і щоб ми прибрали ці проблемні питання в законодавстві, які не дозволяють це робити. Треба робити це прозоро, і щоб частина військова могла заробляти кошти, якщо вона використовує, надає не в оренду, а в участь, тобто з військовими водіями, і тоді отримує на спецрахунок кошти від кінокомпаній, які може витрачати також на обслуговування цієї техніки і так далі. Це стосується також залучення особового складу, звичайно, що вільного від служби і таке інше.

Є зауваження від деяких силових відомств, тому що дійсно, ну це може бути якась проблема для військових, генералів там, навіщо там займатися ще культурою, так, але все одно кіно знімається, ми повинні знімати про військових, ми повинні просувати. І проблема в іншому. Наприклад, коли зйомки фільму були і використовували військову техніку, то загинув член знімальної групи, коли там водій не справився з управлінням і здійснив наїзд. Тобто це буде в рамках закону, з відповідними інструктажами і так далі. Тобто ми наполягаємо на тому, що це потрібно зробити.

Отже, надійшли висновки до законопроекту від деяких міністерств, Антимонопольного комітету, Держкіно, Уповноваженого із захисту державної мови. Основні зміни в проекті стосуються популяризації української кінематографії і кіноіндустрії, нових форм державної підтримки, державна субсидія на розвиток кінопроекту, девелопмент. Це те, на що Держкіно не могло витрачати кошти, тобто на розвиток самого кінопроекту, щоб була підтримка саме першої частини всього етапу виробництва. Державна поворотна підтримка, наприблизьно, це те, що я казав, наприблизьно -

це коли така процедура, що на спецрахунок кошти заходять, якщо успішне кіно в тебе було, тобто ти постфактум доказуєш уже, що ти успішний. Зараз держава ризикує, коли дає зразу кошти і там уже по факту дивиться, а тут буде інше. Ми робили розрахунки, до речі, тут присутня Ольга Пантелеймонова, яка брала участь в цьому, вона робила розрахунки. І через декілька років, згідно цих розрахунків, державі буде набагато вигідніше якомога більше робити саме такої форми, ефективного використання буде коштів.

Гарантії отримання кеш-рібейтів для іноземних суб'єктів, те, що стосувалося попереднього законопроекту, змін нормування сучасної кваліфікації фільмів, проведення конкурсів за форматами та спрямуванням фільмів, врегулювання питань створення та діяльності Ради з державної підтримки кінематографії, освітніх заходів з мистецтва кіно та підтримки інших освітніх ініціатив, те, що ви казали про кадри, зменшення обсягів паперового документообігу, секторальних змін до інших нормативно-правових актів, зокрема врегулювання питання щодо оренди військової та спеціальної техніки, залучення особового складу.

Додаються положення щодо створення спеціалізованого підрозділу при Кабміні - військової кінокомісії, що діятиме за принципом "єдиного вікна". Тобто зараз всі десь їздять з командирами частин домовляються, а тут вже при Кабміні буде військова кінокомісія, куди всі продюсери (іноземні або не іноземні, наші українські) звертаються і вони вже кажуть: от там можна взяти таку техніку, на таких-то умовах і так далі.

Врегулювання питання щодо заборони використання зброї в постерах та трейлерах фільму, оце саме тут можуть бути такі поправки, тому щоб не ставити під ризик кеш-рібейти в даний законопроект, ми окремо його тоді винесли. Щодо цього питання - звичайно, що коли ти рекламуєш фільм "Кіборги", це фільм про наших військових, і ти не можеш використовувати зброю в цьому, тому що це заборонено. Заборонено рекламувати зброю, а тут

інше іде, ну таке трактування, ти не рекламуєш зброю, але використовуєш у рекламі зброю. Кіноіндустрія потребує цього, так, щоб зброю дозволяли не рекламувати, а використовувати у рекламі. І це ми також у цьому законі передбачаємо. Бо зараз, якщо подивитися на постери бойовика якогось, то це схоже на мелодраму, незрозуміло на що ти ідеш. Додаються положення, які врегульовують представництво України в "Eurimages", осучаснення кінематографічних визначень в Законі України "Про кінематографію".

Щодо кожного висновку. Висновок Антимонопольного комітету, він вважає, що законопроект потребує доопрацювання, тому Антимонопольний комітет пропонує державну підтримку кінематографії врегулювати відповідно до Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання", посилаючись на положення Угоди про асоціацію з ЄС щодо правил державної допомоги, які існують в європейському законодавстві. Вчора я цей законопроект захищав на Комітеті євроінтеграції, були ці питання, ми це обговорили і там вирішили доопрацювати до другого читання ці зауваження, там є і слушні пропозиції. Але, як ми зазначили вчора, що в країнах ЄС саме працюють якраз і державна підтримка, і інші фонди підтримують, і так далі. Тобто якісь, може, невірні тлумачення цих саме норм, тобто наша країна повинна імплементувати згідно своїх потреб або можливостей.

Позиція підкомітету: запропоновані Антимонопольним комітетом пропозиції не враховують ключові інтереси заінтересованих сторін у сфері кінематографії та унеможливають здійснення Радою з державної підтримки кінематографії та Державним агентством України з питань кінозавдань щодо надання державної підтримки представникам сфери культури. Тобто це взагалі стосується, ці зауваження, взагалі діючого закону, його ж прийняли, цей закон, і він зараз діє. Ми просто вносимо зміни в деякі норми. Оскільки процедура визнання державної допомоги допустима і тривала в часі та спричинить затягування конкурсного відбору проектів, що зможе призвести

до неможливості їх реалізації в поточному бюджетному періоді, Законом про державну підтримку в Україні визначені чіткі критерії надання державної підтримки проектам, спрямованим на розвиток кінематографії. Варто звернути увагу на те, що державна підтримка у формах, визначених цим законом, надається для підтримки проектів на конкурсних засадах. Процедура відбору проектів, для реалізації яких надається державна підтримка, регламентовані як на рівні закону, так і на рівні підзаконних актів, які передбачають експертну оцінку поданих на конкурс проектів і виключають можливість надання необґрунтованих переваг учасникам відповідних конкурсних процедур та відповідно впливу на конкуренцію. Окрім того, відповідно до Конвенції про охорону, заохочення розмаїття форм культурного самовираження, ратифікованою законом України № 18116181117 від 20.01.2010 року, Україна взяла на себе зобов'язання дотримуватись проголошених в статті 2 керівних принципів, зокрема принципу взаємодоповнювальності, економічних і культурних аспектів, розвиток яких передбачає, що культура є однією з головних рушійних сил розвитку, і культурні аспекти мають таке саме важливе значення, як і економічні аспекти, принципу сталого розвитку, який передбачає, що культурне розмаїття є цінним надбанням людей і суспільства. Охорона, заохочення та підтримка культурного розмаїття є однією з найважливіших вимог забезпечення сталого розвитку в інтересах теперішнього та майбутнього поколінь. Докладати зусиль для залучення питання культури до своєї політики в галузі розвитку на всіх рівнях з метою створення умов, сприятливих для сталого розвитку, і в цих рамках сприяють аспектам, пов'язаних з охороною та заохоченням розмаїття форм культурного самовираження, стаття 13 Конвенції. Ну і так далі. Тобто у нас є обґрунтування.

Висновок Мінфіну. Мінфін зауважує, що законопроект не узгоджується з нормами бюджетного законодавства, вважає, що в разі прийняття

реалізація його положень буде фінансово не забезпечена. Залучимо представників Мінфіну до робочої групи та обговоримо, як краще врахувати їх зауваження до другого читання.

Висновок Державної прикордонної служби України. Законопроект підтримується і зауваженнями. Пропонують для уникнення дублювання виключити підпункт 1 пункту 11 розділу 1 законопроекту, в зв'язку з чим підпункт 2 і 3 вважати відповідно підпунктами 1 і 2. То слушне зауваження, яким ми техніко-юридичними правками виправимо між першим та другим читанням.

Міністерство освіти і науки вважає, що потребує суттєвого доопрацювання варіанти підтвердження освіти режисера-постановника, вказують на відсутність чітких критеріїв наявності чи відсутності належної освіти, тому що це може призвести до правової невизначеності. Доопрацюємо між першим і другим читанням.

Висновок Міністерства економіки. Законопроект підтримується та не суперечить законодавству у сфері авторського права та суміжних прав. Також Міністерство економіки зауважило, що законопроект 6194 у разі прийняття сприятиме формуванню економічної самодостатньої конкурентоздатної та на міжнародних ринках галузі кінематографії, збільшить кількість робочих місць та створить умови для подальшого професійного розвитку належної соціальної захищеності працівників та суб'єктів підприємництва як у галузі кінематографії, так і суміжних галузях: туризм, ІТ, готельно-ресторанні послуги тощо. Сприятиме розвитку сучасної інфраструктури, виробництво демонстрування і розповсюдження фільмів, а також розвитку інфраструктури регіонів, в яких буде відбуватися кіно, збільшить обсяг податкових надходжень бюджету за рахунок галузі кінематографії та суміжних галузей, призведе до залучення іноземних інвестицій в економіку України, сприятиме активізації міжнародного, міждержавного зовнішньоекономічного співробітництва та покращення

іміджу України на міжнародному ринку, як країни, що має розвинену та висококонкурентну галузь кінематографії.

Висновок Нацполу. Нацпол вважає, що використання назви Національної поліції України під час виробництва фільмів може негативно вплинути на довіру до поліції, а також на стан публічної безпеки та порядку в державі. Не підтримується надання в оренду закріпленого за Національною поліцією майна, послуг для цілей виробництва ... *(нерозбірливо)* творів або іншого креативного продукту через невідповідність завданням Національної поліції.

Але ми бачимо фільми в кінотеатрах, там завжди використовуються автомобілі. Тобто зараз їх притягнути до відповідальності: на якій підставі вони використовувалися? А ми навпаки, законом це дозволяємо, а керівники вже вирішують – використовувати чи не використовувати. Хтось, може, хоче надати в оренду, хтось – не хоче, але будуть законні підстави.

Ми законопроектом тільки даємо підставу і повноваження, а не обов'язок поліції співпрацювати з суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність, що належить до креативних індустрій. Також зауважу, що шляхом кінематографу формується позитивний імідж силових структур, зокрема Національної поліції України.

Залучаємо працівників для доопрацювання законопроекту. До речі, вони не дуже і хотіли працювати над цим законопроектом, а зараз якраз будуть уже зацікавлені.

Висновок Міністерства оборони. Міністерство оборони не заперечує щодо прийняття законопроекту у першому читанні, проте наголошують на необхідності виключення деяких положень, щоб не встановлювати як обов'язок взаємодію з суб'єктами господарської діяльності, що належать до креативних індустрій, та наголошують на виключенні положень щодо оренди земельних ділянок, що знаходяться у постійному користуванні міністерства.

Зазначу, що у законопроекті виписана взаємодія з суб'єктами господарської діяльності, що належать до креативних індустрій є правом, а не обов'язком, звичайно, з урахуванням принципу, що така діяльність не повинна негативно позначатися на боєготовності та боєздатності. Також законопроектом передбачені зміни, що не змінюють чинні норми, а уточнюють питання взаємодії з кінокомісією, що є суб'єктом кінематографії, щодо надання військового майна в оренду. Такі зміни необхідні з огляду на динамічну специфіку кіновиробництва та доволі тривалий процес погодження щодо надання такого майна в оренду або послуг. Ми також залучимо до обговорення запропонованих нами положень представників міністерства, щоб якісно доопрацювати до другого читання.

До речі, Міністерство оборони та прикордонники дуже активно працювали над цим законопроектом. І взагалі є дуже великий спрос на це, тому що дуже багато, особливо продюсерів з Індії, вони дуже зацікавлені знімати в Україні. І часто вони будуть зацікавлені, звичайно, використовувати майно. Це може бути не взагалі там з якоїсь частини (так?), може бути якесь учбове і так далі. Але що поганого, якщо це не впливає на боєздатність, що військові частини, крім того, що їм держава надає, що приватні кошти будуть на законних підставах отримувати і не збирати потім ще з волонтерів на ремонт техніки, а у них будуть вже кошти, які вони можуть використовувати? Це, до речі, в усьому світі так, в Штатах, ну, скрізь це працює, і просто продюсери, коли іноземці до них хочуть приїхати, вони надсилають до продюсерів пропозицію, що ми хочемо знімати таке кіно, продюсер вже... Зараз у нас продюсер не може нічого сказати, скільки це буде коштувати і просто наугад ставить собі таку-то цифру чи таку, а за кордоном це працює дуже прозоро і ти знаєш, там, якщо цю техніку, так, є прайс, вони порахували, вигідно – приїхали, знімають.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте голосувати. Всі підтримують?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Підтримуємо.

СУШКО П.М. Зараз. Є деякі речі, які під стенограму треба озвучувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. А, добре.

СУШКО П.М. Запропонована нами редакція виписана з метою забезпечення реалізації вже чинних положень статті 23 Закону України "Про функціонування забезпечення української мови як державної", оскільки там вказується щодо розповсюдження у кіновидовищних закладах України документальних фільмів без дублювання або озвучення державною мовою... Ну, я проговорюю і зауваження, щоб було зрозуміло. Ну, це важливо.

В цілому висновок Уповноваженого із захисту державної мови підтримує мету законопроекту у посиленні підтримки суб'єктів кінематографії з боку держави. Проте зазначає, що окремі норми законопроекту потребують доопрацювання, зокрема пропонує внести зміни до абзацу 4 частини 6 статті 23 закону, де передбачено, що розповсюдження в кіновидовищних закладах України документальних фільмів допускається без дублювання або озвучення державною мовою, але із обов'язковими субтитрами. Уповноважений із захисту державної мови вважає, що це загрожуватиме звуженню застосування державної мови у сфері кінематографії.

Ну, ми ж розуміємо, якщо ми знімаємо документальне кіно, то це саме документальне, як є сьогодні, так? І як можна знімати документальне кіно іншою мовою, ніж говорить сам персонаж, головний герой, про якого ти знімаєш, так? І нами редакція запропонована виписана з метою забезпечення реалізації вже чинних положень статті 23 Закону України про функціонування... Ну, дивіться, якщо воно зараз сильно там звужує або

дискредитує, то він не получить статус фільму і його не будуть демонструвати, оскільки там вказується, що розповсюдження в кіновидовищних закладах України документальних фільмів без дублювання або озвучення державною мовою, але із субтитрами, виконаними державною мовою, допускається у разі, якщо такий фільм набрав щонайменше два бали за культурними критеріями культурного тесту, встановленими Законом України "Про державну підтримку кінематографії в Україні". У цьому абзаці є відсилочна норма на Закон України "Про державну підтримку кінематографії України", що стосується виключно повернення частини кваліфікованих витрат, кеш-рібейту, оскільки проходження культурного тексту стосується тільки кеш-рібейтів. Тому на практиці Держкіно зіштовхнулося з тим, що неможливо виконати цю норму. А для документальних фільмів важливо, щоб була достовірність висвітлених подій, у тому числі і звуковим рядом.

Як компроміс ми можемо зазначити, що культурні критерії для такого розповсюдження встановлюються органом центральної виконавчої влади, який формує державну політику у сфері кінематографії.

Отже, виходячи з вищезазначеного, прошу підтримати законопроект № 6194 про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки кінематографії України та рекомендувати Верховній Раді прийняти його в першому читанні за основу. Законопроект № 6190. За 116 статтею пропонується прийняти.

I 6191.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайович, 6190 і 6191.

СУШКО П.М. Одразу два, так? Добре. Значить, 6190 прийняти в першому читанні і за основу. І до Бюджетного кодексу України, це стосується знову ж таки кеш-рібейтів, просто в двох словах поясню. Коли кінопродюсер-іноземець приїжджає в Україну, йому не гарантовано зараз, що

він отримає ці кошти. В якому вигляді не гарантовано? Якщо буде обмежено кошти в бюджеті, то він буде роками чекати, коли вони з'являться, буде така черга. Отже, коли він підтвердив свої наміри, виконав низку там зобов'язань, то ці кошти на спецрахунок переводяться і резервуються для нього і все. Якщо він виконав всі умови, зняв кіно без зауважень, які держава може висунути, то він отримає ці кошти згідно процедури. Якщо не виконав, кошти повертаються до бюджету. І про спецрахунки, що я казав, про конкурс поворотної допомоги.

Отже, виходячи з вищезазначеного, прошу підтримати законопроект 6191 та рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в першому читанні і за основу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. В цілому оці зміни до Бюджетного кодексу?

СУШКО П.М. Ну, можемо.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Вони ж не корелюються.

СУШКО П.М. Вони корелюються.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ну ми можемо ж за основу і в цілому.

ПОТУРАЄВ М.Р. Можемо рекомендувати за основу і в цілому.

СУШКО П.М. Да, давайте за основу і в цілому.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми тут не основний комітет.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Тобто рекомендувати за основу і в цілому?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми будемо рекомендувати за основу і в цілому.

ПАВЛЕНКО Ю.О. А бюджетний вже визначить.

ПОТУРАЄВ М.Р. Бюджетний і податковий, як вони вирішать.

СУШКО П.М. Тоді 6190 і 6191 за основу і в цілому.

ПОТУРАЄВ М.Р. Володимир В'ятрович, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Доброго дня. Павло Миколайович, дякую за закон, який підтримує українське кіно, готовий підтримати українське кіно. Але маю зауваження до одного законопроекту 6194, який якраз, на мою думку, стосується мовної політики і втручається в мовну політику. Тому вважаю за потрібне озвучити ці зауваження. Мої зауваження співпадають із зауваженнями Уповноваженого з питань мови. Якщо є можливість, я би просив, щоб ми теж надали слово.

Отож пропоновані зміни до статті 6 Закону про кінематографію, чинна редакція якого передбачає застосування мов у галузі кінематографії, здійснюється лише згідно Закону про функціонування української мови як державної. В даному випадку створюється загроза звуження застосування цього закону, це перше.

Друге – це те, про що ви сказали, тут я з вами не погоджусь. Мова йде про зміни до 4-ї частини 6-ї статті закону, яким передбачається, що розповсюдження в кіновидовищних закладах України документальних фільмів допускається без дублювання або озвучення державною мовою. Абсолютно можна робити нормальне документальне кіно з дублюванням українською мовою. Ну, найкращий, найактуальніший приклад: кілька

місяців тому вийшов прекрасний документальний фільм на нашому "Суспільному" "Колапс", де нормально озвучується озвучка, крім російської регіональної мови йде дублювання українською мовою. В жодному випадку документальність цього фільму від цього не постраждала.

Тому я пропоную зважити на ці зауваження мовного Уповноваженого, для того щоб не порушувати закон, і не бачу тут жодних якихось загроз для документальності кіно чи взагалі для кіногалузі. В разі врахування цих зауважень мовного Уповноваженого готовий буду підтримати. І очевидно, що наша політична сила теж буде підтримувати.

СУШКО П.М. А давайте ми надамо представникам кіноспільноти слово, які працювали над цим законопроектом. Буквально там хвилину. Ну я озвучив же зауваження Уповноваженого вже, я їх озвучив. І я ж дав нашу відповідь. Але не озвучив пропозиції кіноспільноти, які працювали над цим законопроектом. Можна їм надати слово?

ПОТУРАЄВ М.Р. Звичайно, що можна. Єдине, що я боюся, щоб ми кворум не втратили.

СУШКО П.М. Щоб вони розказали, в чому проблема.

ПОТУРАЄВ М.Р. Значить, у мене єдине є питання. Я вважаю, що насправді обидва зауваження можуть бути враховані, це так само як ми врахували, Павле Миколайовичу, ваші зауваження щодо там книгарень, так само і тут, я переконаний, що ви зможете знайти компроміс. Єдине, що я не хотів би зараз вдаватися в дискусію, тим більше, що він все одно буде доопрацьовуватись, цей законопроект.

СУШКО П.М. Звичайно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Просто я хотів би озвучити свою коротку ремарку. Фільм документальний, який демонструється, і там є фрагменти мовою будь-якою і їх дублювання просто призведе до викривлення змісту...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Чекайте, а ми "Черчіля" не дублюємо? "Гітлера" не дублюємо? Ми в оригіналі даємо, без перекладу?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. ... як у "Дискавері" - обов'язково англійський дубляж.

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, я ставлю запитання: а чому, я переконаний, що можна знайти формулювання, чому, я так розумію, може скластися ситуація, в якій я як глядач буду позбавлений можливості подивитися документальну стрічку британську мовою оригіналу? Я позбавлений можливості?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ще раз, тому що в разі ухвалення цього закону в такій редакції ми даємо можливість в Україні створювати документальні фільми не українською мовою.

ПОТУРАЄВ М.Р. Не хочу давати таку можливість, але почекайте...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Тоді навіщо ми робимо це зараз?

ПОТУРАЄВ М.Р. Почекайте. Я ж кажу, що ви можете знайти компроміс. Але я не хотів би, щоб мене, так само як і будь-якого глядача в Україні, позбавляли можливості подивитися кіно мовою там, де...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито Руслановичу, ви маєте можливість подивитися це кіно на будь-якій інтернет-платформі - "Netflix", будь-де. Мова йде про документальні фільми, створені в Україні. Ми говоримо про підтримку українського кіновиробництва.

І це неправильно, коли в Україні, дивіться, це виходить поза логікою того, що ми говорили попередньо. Ми говорили попередньо, що в Україні ми підтримуємо україномовний український культурний продукт.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну так звичайно. Почекайте!

В'ЯТРОВИЧ В.М. Тут ми говоримо про можливе створення в Україні не україномовного українського продукту. Тобто яка логіка в тому?

ПОТУРАЄВ М.Р. Дивіться, я вам поясню, в чому логіка. Я хотів би, щоб ви спільно винайшли рішення, бо Павло Миколайович готує великий закон, я переконаний, що рішення можна знайти. Я не буду зараз наводити приклад документального кіно, хоча документальних теж безліч...

СУШКО П.М. Саме документальних стосується.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я розумію. Але це навіть і в певних випадках стосується художнього кіно, бо, наприклад, якби ви мені сказали: ану сідай дивись фільм "Листи з Іводзіми" з перекладом японської мови українською, то я сказав би, що, вибачте, ви просто наді мною знущаєтесь, бо саме задум

режисерський був у тому, щоб жодного слова не було англійською, все було б японською і тільки б ішли субтитри.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито Руслановичу, ще раз, ми говоримо про продукти, зроблені в Україні. Микито, ми говоримо про зроблені в Україні. Ще раз, не зроблені "Netflix", не зроблені "Дискавері" - про зроблені в Україні. Українська держава фінансує цей продукт і вона має право виставляти певні рамки.

СУШКО П.М. Те, що виробляє український режисер і в нього є своє бачення саме показати глядачам такою кіномовою, якою він вважає за потрібне, саме тому він і створює це кіно.

В'ЯТРОВИЧ В.М. На жаль, в разі, якщо залишаться ці норми, це буде спроба порушення чинного в Україні Закону про функціонування української мови як державної.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я не дуже розумію, з якого переляку ми будемо дублювати людей, які, наприклад, записані під час бойових дій, і вони там між собою, а я дивився таке, то я не хочу, щоб глушили голос героїв України, які розмовляють тими мовами в бою, якими вони розмовляють. А ви, виходить, ну не ви, а виходить, ми змушуємо, ми, комітет, змушуємо людину перекладати силоміць. Знову-таки, я не хочу відкривати лазійку русифікації українського кіно. Тому ідеться про те, щоб ви спільно, я просив би, щоб ви спільно, не конфліктуючи, а знайшли таке формулювання, яке б не відкривало вікна для русифікації кіно, тому що тут ідеться взагалі тільки про документальне, але щоб документальне кіно в Україні відображало українське життя таким, яким воно є. Я переконаний, що ви спільно ці формулювання знайдете.

СУШКО П.М. Я взагалі проти того, що, наприклад, колеги з фракції "Європейська солідарність" патріоти за мову, а ми такі не патріоти за мову. Так? Ми всі патріоти своєї мови рідної.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Павле Миколайовичу, я зараз нікого не назвав не патріотом. В мене дуже конкретні зауваження, які, на мою думку, в результаті їх неврахування призведуть до того, що цей закон буде порушувати чинний в Україні Закон про функціонування української мови як державної. Тоді прошу врахувати мої зауваження.

СУШКО П.М. Прошу надати слово Ользі Пантелеймоновій, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. А я би просив таке слово мовному уповноваженому. Він все-таки в нас посадова особа.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте і пану Тарасу. Павле Миколайовичу, кому ми спочатку даємо слово?

СУШКО П.М. Ользі Пантелеймоновій.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ользі Пантелеймоновій, а потім пану Тарасу Кременію. Будь ласка.

ПАНТЕЛЕЙМОНОВА О.Ю. Доброго дня, шановні колеги. Дякую, що запросили. Хотіла би зауважити, якщо мова іде саме про документальні фільми, це означає те, що це зазвичай мова, якою каже якийсь спікер, в якого беруть інтерв'ю, тобто це не виконання якогось твору, наприклад, спеціально написаного тексту, це саме від нього посил того, що він каже, це може бути

будь-яка мова, навіть та, якою користуються в Україні, яка нам звична, яка нам всім зрозуміла.

Хочу особливо важливу річ додати про те, що коли дублюється і коли озвучується документальний фільм, до речі, дубляжі, якщо ми розуміємо різницю між озвучкою і дубляжем, то дубляж дуже дорогий при цьому всьому, втрачається якість і втрачається охоплення глядача. Оце основне. Національний фільм - це фільм завжди патріотичний, це фільм завжди про Україну, це фільм завжди про якісь українські події. Тому важливо, щоб основна його місія була в тому, щоб він був донесений до більшої кількості глядача. Глядач "залипає" на фільм документальний тоді, коли він повністю органічно в нього вписується і його чує. Тому ця дуже нагальна потреба і виникла. Ця проблема і потреба взагалі існує дуже давно, і тому дуже важливо це просто врахувати.

Важливу річ хочу сказати, що, звичайно, потрібно експертно підходити до цього питання, пропонується користуватися культурними критеріями культурного тексту. Це означає те, що цей фільм має бути обов'язково з українськими наративами, з європейськими наративами, про українських конкретних діячів, історію, тому подібне, тобто про нас. Це основне.

І плюс, ще є важлива суть у тому, що кіно, а особливо документальне кіно, воно не збирає багато грошей, тому що ми розуміємо, що такий мейнстрим, а особливо студійний, голлівудський, він збирає більше грошей. Тому чому ми можемо... Ми не можемо позбавляти національні фільми, документальні фільми тієї самої пільги на українські фільми для того, щоб принаймні хоч якось він міг окупити у своєму виробництві і далі створювалися інші документальні стрічки.

Тому основне важливе питання тут – це аудиторія, яка має бути широкою, якій має бути органічно цікаво дивитися цей фільм, а також її окупаємість. Це дві важливі речі, які допомагають рухати і індустрію, і економіку, і культуру.

Це я хотіла додати саме від креативної індустрії, які створюють такі фільми для глядачів в першу чергу, а не для себе.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Я перед тим, як передати слово пана Тарасу Кремінію, хочу сказати, що я дивився, дякую Юрію Олексійовичу Павленку, коли я був на фестивалі вуличного кіно, то я там подивився документальну стрічку українську, дуже непросту таку, і філософську, і життєву "День незалежності". Там, дивись, я тобі чесно скажу, персонажі (це документальне кіно), просто одна і та сама людина переходить в різних ситуаціях, говорить то українською, то, це навіть я російською не назву, там і українська – суржик, і російська – суржик. Тобто... *(Шум у залі)*

От якщо це зробити, фільму цього не буде, його можна викидати в смітник. А він лауреатський фільм, він вже отримав нагороди міжнародні. Тобто фільм цей можна в Україні не показувати, бо якщо ти не показуєш людей, якими вони є, то у тебе документального кіно немає.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Колеги, дивіться, дозвольте я процитую зараз ще рішення Конституційного Суду цього року, дуже важливе насправді, абсолютно відповідає нашій з вами дискусії: "Одним із прав кожного громадянина України як споживача у ролі читача, глядача, слухача безвідносно до етнічного походження є право на отримання інформації державною мовою. Громадянин України не має обов'язку володіти іншою мовою, ніж державною, тому надання йому як споживачеві поза його волею інформацію іншою мовою, ніж державна, є порушенням його прав, несумісним з Конституцією".

У мене росте малий хлопчик, син, якому 5 половиною року, він не знає російської мови, і він, я сподіваюся, не буде її спеціально вивчати до тих пір,

поки йому не треба буде. Чому він має дивитися якийсь фільм і не розуміти його, будучи в Україні?!

ПОТУРАЄВ М.Р. А коли в якомусь музеї виставлять картину часів Французької революції, на якій буде написано ... *(нерозбірливо)*

В'ЯТРОВИЧ В.М. І знизу підпис: "Братерство Рівність ..." і так далі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Чекайте. Знизу підпис, це я розумію, а коли ми замальовуємо на картині і пишемо: "Свобода, рівність, братерство!" – на картині. От цього я не розумію.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ще раз, ми говоримо про фільми, які створюються зараз в Україні. І ви цією лазійкою змінюєте Закон про функціонування української мови як державної.

ПОТУРАЄВ М.Р. Не хочу я цього робити!

В'ЯТРОВИЧ В.М. І таким чином дозволяєте в Україні за держані кошти створювати фільми не державною мовою.

ПОТУРАЄВ М.Р. Не хочу я цього робити!

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ну тоді давайте не робити цього! Це не велике зауваження. Я не розумію, чому так принципово...

СУШКО П.М. Так субтитри є.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я хочу, щоб ми знайшли разом можливість знімати в Україні документальні фільми про життя в Україні таке, як воно є. Це може бути так чи ні?

КРЕМІНЬ Т.Д.. Микито Руслановичу!

СУШКО П.М. Дайте слово Уповноваженому.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Тарас Кремінь, будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д. Добрий вечір, шановні колеги! Дякую за можливість виступити перед членами комітету. Надзвичайно важливе обговорення і вважаю, що тут треба все-таки говорити мовою законопроекту, який поданий на розгляд. Я хочу подякувати колегам за те, що вони зацитували рішення Конституційного Суду України, яке є обов'язковим на території України і воно стоїть вище над Законом про забезпечення функціонування української мови як державної. І тому наша позиція і моя позиція як Уповноваженого з захисту державної мови якраз і полягає у тому, що є великі ризики тому, що у зв'язку із розглядом і прийняттям цього законопроекту можуть бути звужені функції української мови як державної, в тому числі її застосування.

Чому я про це кажу? В тому числі враховуючи той досвід, про який ми з вами говоримо, починаючи з 16 липня, коли, власне, була імплементація статей 23-26, які регламентують сферу культури на українському телебаченні. Достатня кількість українських телеканалів перестала транслювати серіали та фільми українською мовою, не забезпечивши їх відповідним перекладом.

Тому, звичайно, у нас є ризики, тому що ми маємо досвід, ми маємо десятки звернень на нашу адресу від громадян України, чії права відповідно до Закону про мову і рішення Конституційного Суду України, звичайно,

порушені. Ми проводимо заходи державного контролю, ми складаємо протоколи, звертаємося...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Це не стосується теми зараз обговорення, пане Тарасе. Давайте поверніться до теми конкретно документального фільму. Але якщо ви хочете поговорити про свою роботу, ви скажіть, скільки за час вашої роботи ви висунули приписів державним чиновникам за використання російської мови під час роботи.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)*

ПАВЛЕНКО Ю.О. А от я хочу, щоб він про свою роботу поговорив. Скільки ви виписали приписів державним чиновникам за використання російської мови під час роботи? І чи є припис, зокрема Президентів України, за використання російської мови під час пресконференції? Є чи немає? От де ваша професійна і принципова робота має бути, а не зараз блокувати і знищувати документальне кіно як таке?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пане голово, я пропоную, щоб ми повернулися до обговорення закону.

СУШКО П.М. Та взагалі діючим законом допускається дублювання. Закон вже діє, який при вас прийняли, і він вже допускає без дублювання, без озвучення.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Тоді навіщо вносити зміни до чинного закону?

СУШКО П.М. Бо його неможливо застосувати.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Яким чином неможливо? На якій підставі неможливо? Тобто ви самі собі суперечите. З одного боку ви кажете, що закон є і він діє, з другого боку ви кажете, що його неможливо застосувати.

СУШКО П.М. Тобто законом дозволено це робити, який при вас прийняли, цей закон...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Так використовуйте.

СУШКО П.М. Навіщо ви тоді обманули кіноспільноту? Ви дозволили їм, сказали, що ви дозволяєте, а Держкіно зараз не може застосувати цю норму. Дайте слово Держкіно тоді, хай вони пояснять.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайович, так будь ласка, ви ж головний доповідач. Хто у нас від Держкіно?

СУШКО П.М. Будь ласка, хто від Держкіно присутній, дайте, будь ласка, коментар, чому ви не можете застосувати норми, які дозволені законом.

ПОТУРАЄВ М.Р. Андрію, я бачу твою руку, я тобі дам слово після Держкіно, добре?

_____. Доброго вечора! У нас норма поки що...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я перепрошую, просто перервали Уповноваженого...

СУШКО П.М. Він пішов у політику.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Що значить "пішов у політику"? Ми обговорюємо конкретний законопроект.

СУШКО П.М. Ми кажемо про інше зовсім.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Колеги, я перепрошую, ми маємо урядового Уповноваженого.

СУШКО П.М. Послухайте, ви не є більшим патріотом, ніж я патріот.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я не міряюсь патріотизмом, шановний.

СУШКО П.М. Не треба тут розказувати, що хтось проти мови. Ще раз вам кажу, ми всі за українську мову.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ще раз. Я не міряюсь патріотизмом. Ми маємо дослухати урядового Уповноваженого, його перервали!

СУШКО П.М. Ми всі за українську мову! Досить вже спекулювати.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ваші пропозиції передбачають звуження дії Закону про мову. Все!

СУШКО П.М. Ви не мітингу тут зараз. Я є доповідачем по цьому законопроекту.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ще раз. У нас є головуючий. Я прошу головуючого дати закінчити урядовому Уповноваженому. Його просто перервали, задавши питання, яке не стосується конкретного законопроекту.

ПОТУРАЄВ М.Р. На жаль, я...

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Микито, так само, дуже прошу, щоб ми дослухали Уповноваженого. Він давно просив слова, довго чекав, а в результаті його просто викинули з розмови.

ПОТУРАЄВ М.Р. Помилка пана Тараса була в тому, що він почав говорити зовсім не по темі обговорення. Тому ми повернемося до пана Тараса.

Зараз була пропозиція від головного доповідача по всьому блоку законів: послухати позицію Держкіно. *(Шум у залі)*

Звичайно, пан Тарас же на зв'язку. Зараз давайте ми послухаємо Держкіно, а потім пан Тарас конкретно віднесеться вже і до того, що скаже Держкіно.

СУШКО П.М. Це риторика, що хтось більший патріот, ніж хтось. Не треба спекулювати на цьому.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пані Марина Кудерчук, я там бачив, вона є з колегою. І потім повернемося до пана Тараса.

ПРЕДСТАВНИК ДЕРЖКІНО. Пані Марина ненадовго відійшла, зараз вона повернеться.

А з приводу цього закону, що хотілось би прокоментувати. На сьогоднішній день в законі прописана норма про те, що документальний

фільм має бути дубльований, озвучений або субтитрований державною мовою. Використання інших мов дозволяється в розмірі 10 відсотків, але з обов'язковим урахуванням культурних критеріїв Закону про державну підтримку кінематографії в Україні.

На превеликий жаль, на сьогоднішній день норма Закону про державну підтримку кінематографії з культурними критеріями виписана виключно під систему кеш-рібейтів і приміняти її на практиці просто неможливо. На сьогоднішній день просто ця норма в такій редакції зупинила взагалі можливість щось робити з субтитруванням документальних фільмів.

Тому була пропозиція про те, що фільми мають субтитруватися. 10-відсоткову квоту з використанням інших мов у національних фільмах ніхто не відміняв, вона залишається і продовжує існувати. Потрібно було лише відкоригувати ту норму, яка прив'язана до культурних критеріїв Закону про державну підтримку кінематографії, оскільки вона не виписана під цю систему, під цю процедуру.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Пане Тарасе, ви почули, що кажуть колеги з Держкіно?

КРЕМІНЬ Т.Д. Так, звичайно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, давайте продовжимо цю дискусію. Ми говоримо зараз виключно про документальні фільми, ми не говоримо зараз про серіали.

КРЕМІНЬ Т.Д. Безперечно. Але зважаючи на те, що гострота дискусії, вона все-таки потребує завершення моєї думки. То посилаючись на те, що ми маємо порушення по окремих статтях, що стосується мовного закону, хочу підкреслити, що цим листом ми підтверджуємо, що, не втручаючись у саме

тіло Закону про мови, ми просимо врегулювати запропоновані норми шляхом уточнення норм Закону України "Про державну підтримку кінематографії", а також внести зміни до відповідних підзаконних актів Міністерства культури, про що ми заявили у своєму листі. Тільки в такому випадку ми одногolosно готові підтримувати таку блискучу ініціативу.

Але підкреслюю ще раз, наше формулювання, наша позиція базувалась на тих ризиках, які ми вже побачили 16 липня на рекомендаціях, які ми підготували, і в тому числі на рішенні Конституційного Суду. Прошу взяти до уваги народних депутатів України.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Та ми це якраз розуміємо.

Там Андрій Боблях дуже давно вже чекає.

Андрію, будь ласка, тобі слово.

БОБЛЯХ А.В. Доброго дня, колеги. Ви знаєте, я хочу сказати, що все ж таки підтримую ідею, щоб документальні фільми були мовою оригіналу, адже в цей час, коли в нас відбувається війна на сході, полтавець Дмитро Панков є оператором кінофільмів "Іловайськ. Лицарі неба", є "Піски. Лицарі неба". Якщо ви не дивилися ці кінофільми, я рекомендую подивитися. І насправді, коли військові розповідають про те, що відбувалось в Іловайську, про те, що відбувалось на сході, і їх дублювати, то для мене це буде неправильно, тому що це ті герої, яких ми повинні чути, ми повинні чути їх голоси. І там не завжди українська мова, і також використовується ненормативна лексика, але це показують якраз ті події, які там відбувались, і переносять нас туди. І саме цим документальне кіно і живе. Це моя така особиста об'єктивна думка.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ця думка, може, й суб'єктивна, але я повністю підписуюсь під кожним словом Андрія, і взагалі іншу логіку не сприймаю і не сприйму, бо вона хибна точно, з моєї особистої точки зору, звичайно.

Що я особисто суб'єктивно бачу з цієї дискусії? Що я переконаний, що абсолютно спокійно Павло Миколайович разом з паном Тарасом Кремінем знайдуть таке формулювання, яке не створить умов для русифікації українського кіно, а з іншого боку, дозволить все ж таки знімати тут, в Україні, кіно про життя в Україні, а не про життя в якійсь казковій країні, яка не на цій планеті знаходиться.

І Павло Миколайович зауважив, що він отримав ці зауваження, у них є зустрічна думка. Я переконаний, що вони відпрацюють це все в робочому порядку з паном Тарасом. Я не бачу жодної перешкоди і не бачу, звичайно, жодної тут ревізії Закону про українську мову як державної, жодних намагань русифікації чи щось таке. А те, що просто потрібно формулювання відточити, щоб вони всіх влаштували: і тих, хто створює кіно, і тих, хто стоїть на сторожі інтересів української мови - так це ясно і зрозуміло. Я переконаний, що це буде зроблено.

Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. Я як представник кіноспільноти, я звик створювати, розумієте, а не руйнувати. Я створював і зараз борюсь з руйнацією наслідків, які там у сфері дітей були і так далі. Я конкретно працюю і хочу вирішувати питання проблемні, а не спекулювати і працювати на електорат лише там, де це можна робити. Так?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пане головуєчий, якщо будуть лунає знову в мій бік якісь такого роду суб'єктивні звинувачення, я теж собі дозволю. Давайте або ми фахово обговорюємо законопроект, або припиняємо зараз засідання комітету. Повернемося до тексту, будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте від емоцій трохи відійдемо.

СУШКО П.М. Я жодним разом не назвав нікого конкретно. Я хочу завершити свою думку, тому що тут передвиборчі перегони якісь почалися, а ми кажемо конкретно про законопроект, закон про кіноіндустрію, яка створює кіно, як Андрій Боблях сказав, що є питання, коли на сході наші бійці воюють і треба показати ті чи інші речі, і саме в тому вигляді або ту хроніку застосувати, яка там була в той час і в тому місці саме.

Але що ми бачимо сьогодні? Що просто де звучить слово "мова", там інша риторика. Тобто я вважаю, що я не менший патріот ніж кожен тут з членів присутніх, патріот України та патріот української мови. І я вважаю, що не треба спекулювати на цьому, а треба дійсно вирішувати проблемні питання, вникнути в ці питання. І пану Уповноваженому також розібратися, в чому саме проблема, попрацювати над цим. На те ви і Уповноважений, щоб захищати всіх.

ПОТУРАЄВ М.Р. Друзі, давайте так...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я ще теж дозволю собі відповісти, тому що мене звинуватили в певних спекуляціях.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире!

В'ЯТРОВИЧ В.М. Отож, я закінчу. Я дуже коротко, пане голову.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Будь-які спроби внесення змін до Закону про функціонування української мови як державної будуть зустрічати з мого особистого боку і з нашої політичної сили опір. Ми не дозволимо цього зробити через будь-які ваші законопроекти. Прошу враховувати це на майбутнє.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я не побачив у цьому законопроекті ревізії.

СУШКО П.М. Можна? Микито Руслановичу, одне питання. Ну дивіться, зараз над цим законопроектом працювали громадяни України - представники кіноіндустрії. Вони громадяни України, вони кажуть, в них є проблема. Не в мене, не в нього, а в них. А чому ви не даєте можливість реалізувати їм свої права і зараз звинувачуєте ...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Бо їхні права будуть ущемляти права інших мільйонів українців на право чути фільми українською мовою.

СУШКО П.М. Покажіть мені один фільм, де мільйони українців подивилися, документальний.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Тому що їхні права будуть порушуватись. Зокрема є рішення Конституційного Суду, яке я процитував.

ПОТУРАЄВ М.Р. Рішення Конституційного Суду от жодним чином, на мій погляд, не стосується можливості... Колеги, давайте так. От я хочу зазначити, що тут дійсно за цим столом і взагалі в комітеті немає насправді непатріотів, щонайменше зараз, немає жодного. І коли людина, яка коли міліція розбіглася, коли армії не було, патрулювала прикордонний Харків з

автоматом ночами, захищаючи Україну від покидьків російських, які туди понаїхали, я знаю точно, що він патріот не гірший за будь-кого з нас.

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні. Я хочу сказати, що ми тут всі маємо право на власну точку зору. Тут ніхто не проти України, тут ніхто не проти українізації, ніхто (ніхто!), і є ще люди, які зі зброєю в руках захищали Україну в 2014 році, зі зброєю в руках. Не всі ми. А є люди серед нас, які це робили. І я не хотів би, щоб ми зараз сперечалися дійсно з приводу принципових для всіх речей. Принципова для нас усіх річ – це українська культура, україномовна культура, розвиток україномовної культури. Але україномовна культура також в певний аспекти має бути віддзеркаленням дуже різнобарвного українського життя. Різнобарвного і різномовного, я вибачаюсь.

І я точно знаю, що ніхто в цьому комітеті не за заборону будь-якої культури, там, гагаузької, болгарської, польської, румунської. Так, так, і російської, українсько-російської культури. Не за заборону, а за розвиток української культури. Ну, я так вважав до сьогодні і буду вважати і надалі, що тут люди, які "канселять", як зараз кажуть, тут немає. Так, звичайно, ми все робимо.

Хто може сказати, що ми щось не зробили для послідовної підтримки саме україномовної культури? Так чи ні? Ми з чого взагалі почали сьогодні комітет? Який ми один із законопроектів розглядали? Хіба не про україномовну книжку? Хіба не за це всі одностайно голосували? А тут йдеться про інше: не про русифікацію, не про намагання "протягти" зміни в Закон про мову. Ні, не про це. А про життя. Про те, що мають бути художні засоби його віддзеркалення.

ФЕДИНА С.Р. Я перепрошую, чи можу я щось сказати, бо я вже пів години тримаю руку?

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте зараз пані Євгенія, пані Софіє, а потім пан Олександр.

КРАВЧУК Є.М. Я просто хочу розказати два приклади зі свого життя. Я свого часу працювала в документальному кіно і мала честь працювати з Сергієм Буковським, це, мабуть, найкращий український документаліст, лауреат різних премій світових, міжнародних, європейських. І я працювала в двох фільмах: один "Spell your name" ("Назви своє ім'я") про Голокост, друге про Голодомор "Живі". Обидва фільми побудовані на testimoniaх. Тестимоній – це інтерв'ю людей, які пережили певні події. Так от, ні фільм "Живі", ні фільм "Spell your name" не могла би підтримати ні держава, були б ці всі обмеження, якби застосовували ці речі. Чому?

Пане Тарасе, я розумію, що ви потім будете писати пости, але я вам просто хочу розказати: це одні з найкращих фільмів взагалі документальних українських.

КРЕМІНЬ Т.Д. *(Без мікрофону)* "Spell your name"

КРАВЧУК Є.М. Ні, він не йде, не йде. Там є українська і російська в людей без овервойсів, і це люди, які пережили події, і вони говорять з емоціям. Овервойс ніколи ці емоції не передасть. Це перше.

А друге, в фільмі "Живі" були використані архівні документи. Всі зараз знають про історію Гарета Джонса. Так от, ми ця знімальна група, яка вперше відзняла щоденники Гарета Джонса, ми знімали фільми в місті Аберіствіт, в Уельсі у Великій Британії. Так от, ще були свідчення італійських дипломатів, які працювали під час Голодомору тут, і польських. Так от, ми спеціально

шукали носіїв мови, які прочитають ці документи мовою оригіналу. І я пам'ятаю, я сама шукала італійського посла, вірніше, працівника культурного аташе італійського посольства. Шукала людину, яка може польською сказати. А "Щоденник Гарета Джонса" начитував англійською мовою з британським акцентом його племінник – Лінсей Джонс. От приклад, як це працює в документальному кіно.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пані Софіє.

ФЕДИНА С.Р. Дякую, колеги.

Перш за все мені хотілося би зауважити, що мені прикро чути звинувачення, що кожен раз, як ми захищаємо українську мову, то, виявляється, ми і політичним піаром займаємося, і спекуляціями, і всім решта. Мені видається, як сказав слушно пан Микита, що захист мови – це є пріоритет для нас усіх і це не є політична спекуляція.

Другий важливий момент. Мені також прикро чути, коли сьогодні Павло багато апеляцій до того, що документалку, якщо ми знімаємо на сході України, то наші військові всі говорять "московською" мовою, і треба мовою оригіналу. Я перепрошую, але наші військовослужбовці абсолютно легко говорять українською мовою.

СУШКО П.М. Я так не казав, пані Софіє.

ФЕДИНА С.Р. Але так воно вийшло з вашої розмови. І не тільки з вашої...

СУШКО П.М. І воно так не вийшло, тому що я так не казав!

ФЕДИНА С.Р. Тому мені б дуже хотілося, щоб ми перестали саме цей аспект зачіпати. Наші військовослужбовці всі свої емоції, всі свої нюанси можуть передавати українською мовою, що так само буде гідно для документалки. Окрім того, вони представляють офіційно українську державу.

Третій момент. Поза різними сприйняттями у нас надзвичайно адекватний Уповноважений з питань мови, який не тільки висловлює зауваження, але завжди готовий напрацювати дуже слушні пропозиції. І, можливо, ви, пане Павле, якби у вас не було до нього упередження, ви зараз могли б абсолютно спокійно сісти і знайти найбільш оптимальне формулювання, яке б забезпечило і можливість якісного документального кіно.

І четверте. Те, що сказала представниця від кінематографії, що є певна виділена відсотковість, і в більшості випадків цього більш ніж "з головою" вистачає для того, щоб звучали інші мови. Тому я вважаю, що замість того, щоб кидатися пустими звинуваченнями, зараз треба просто сісти і напрацювати те, що найбільше забезпечить інтерес саме українського кіно.

І наостанок я скажу, що коли ми з вами опрацьовували концепт телеканалу "ДОМ", там мало бути 50 на 50 української і "московської" мови. Чим завершилося? Що в телеканалі "ДОМ" немає взагалі української мови, про що їм недавно зробили попередження представники Нацради. На жаль, ми маємо цей жахливий наслідок "советчини", я так думаю, що як тільки ми десь допускаємо більші права мови країни-агресора, це використовується, скажемо так, не державницькими силами, щоб максимально поширити саме мову агресора і мінімізувати присутність української мови. У всіх своїх діях ми маємо зважати на цю, скажімо так, не зовсім приємну для нас реальність, і всіляко усіма можливостями захищати саме права україномовних громадян України, яким гарантоване право отримувати в різний спосіб - чи аудіо, чи текстовий - саме продукт українською мовою.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександр Євгенійович Кабанов, будь ласка. *(Шум у залі)* Колеги, давайте тоді перейдемо дійсно до голосування. Я хочу... *(Шум у залі)*

Будь ласка, Павле Миколайовичу, ваша ремарка. І переходимо до голосування.

СУШКО П.М. Я не буду реагувати, вже відреагував. Я казав те, що я казав. І є стенограма, можна перевірити. Я хочу просто навести приклад, коли всі абсолютно фракції можуть адекватно реагувати, об'єднуватися заради вирішення проблемних питань.

Просто наведу приклад. Учора, коли ми голосували постанову про дітей, про створення служби для дітей, "Європейська Солідарність" була проти, позиція така була в них. І я в пана Герасимова запитав: яка ваша позиція? "Ми проти". Тому що там політика і туди-сюди. Взагалі я був здивований, що вони будуть проти. Кажу, що не може бути такого. Ну, каже, ідіть поспілкуйтесь з Павленком Ростиславом. Я підходжу до члена "Європейської Солідарності" Ростислава Павленка, кажу: "Пане Ростиславе, я зараз вам розповім про реальну проблему, яка є. Просто послухайте, дайте мені 2 хвилини". І я йому розповів про цю проблему. Він каже: "Так це правильно, ми не маємо бути проти, якщо ви так кажете". Питає, чи там буде політика. Я кажу: "Ні, там взагалі... Є проблема, ми не про політику, ми про проблему вирішення долі дітей". Так? І "Європейська Солідарність" - всі підтримали цю постанову.

Я про що хочу сказати? Якщо ми зараз, і, може, ви там агресивно сприймаєте, коли я кажу про спекуляцію, я не хочу вас образити, про спекуляцію, я просто не хочу, щоб коли ми дійсно хочемо щось добре зробити для всіх, я не про погане для когось, так, про те, що пані Софія казала, я саме про вирішення проблеми. Не нашкодити жодному члену

суспільства нашого, а вирішити проблему для тих, хто хоче створити для цього суспільства кінопродукт. Не стоїть черга зараз знімати документальне кіно, тому що воно неокупне. І є дійсно фахівці цієї справи, які віддані цьому, вони навчаються цьому і присвячують своє життя саме цьому. І в них є проблема. Перше, є проблема в Держкіно, які не можуть застосувати ті чи інші норми. І все.

Я вам пропоную так, як на прикладі вчорашньому, проговорити без емоцій, без амбіцій, просто відійти в сторону від, знаєте, як це: мова - раз, відразу всі включилися, стаємо на захист. Та всі на захисті стоять. Без цього саме про проблему проговорити, про що ми хочемо сказати. І не ми тут хочемо ...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. ... вообщє сказал, что на русском воевать нельзя.

СУШКО П.М. Я хочу тільки про те, що ...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Колеги, моє зауваження стосувалося виключно законопроекту. Все. Жодних персональних зауважень не було.

СУШКО П.М. Ви навіть тут зараз маєте неповагу, тому що ви не даєте завершити мій виступ. Я пропоную об'єднатися і створити та вирішити питання, пан В'ятрович знову займається руйнацією. Ну є свідки всьому цьому. Ну чому? Я вам запропонував...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Чому ти виправдовуєшся? Павле, ти працював рік. чому ти виправдовуватися повинен взагалі?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ще раз...

СУШКО П.М. Я кажу, люди бачать.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В мене є зауваження до законопроекту. Так, я готовий почути вашу думку, яким чином зробити так, щоб мої зауваження були неактуальними щодо цього законопроекту. Все. Жодних персональних звинувачень, оцінок будь-кого з вас не було. Ще раз, є конкретні зауваження до конкретного законопроекту.

СУШКО П.М. Тоді я підтримую ваше бажання попрацювати разом над цим, але з залученням і кіноспільноти також, щоб ми попрацювали.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я не збираюсь нікого виключати. Це ваша ініціатива тут однозначно.

СУШКО П.М. Щоб прийшли люди і сказали, так само українці, такі ж патріоти, як і ви, як і я, як і всі інші, і сказали про свої проблеми як фахівці саме в кіноіндустрії.

ПОТУРАЄВ М.Р. І ви спільно знайдете рішення.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ми готові і з самого початку це сказали. Натомість почали мірятися патріотизмом.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Володимире Михайловичу, от ви скажіть, яка це стаття закону? Ви цю статтю читали, статтю, яку ви заперечуєте?

В'ЯТРОВИЧ В.М. 23 стаття.

ПАВЛЕНКО Ю.О. От як вона? Ви її читали?

В'ЯТРОВИЧ В.М. 23 стаття. Так.

ПАВЛЕНКО Ю.О. А ви розумієте, що це чинна фактично стаття, яка є в законі ...

В'ЯТРОВИЧ В.М. І її хочуть змінити.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Її хочуть зробити так, щоб вона працювала, от і все.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ні, її хочуть змінити через зміну до Закону про мову.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Та ні.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Колеги, ми ще раз, по третьому, по четвертому, по п'ятому колу підемо.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Просто забрали годину часу безпредметною дискусією.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Це не безпредметна дискусія. В мене дуже конкретні зауваження до цього законопроекту. Я прошу їх врахувати. Все, крапка.

(Загальна дискусія)

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, давайте перейдемо до голосування. Я ставлю на голосування пропозицію прийняти за основу законопроект № 6265. *(Шум у залі)*

Колеги, можна я поставлю на голосування врешті законопроект? Законопроект 6265 про внесення змін до статті 11 Закону України "Про державну підтримку кінематографії в Україні" щодо усунення технічних та логічних неузгодженостей. Це законопроект, по якому дискусії не було. Хто за те, щоб підтримати 6265? Хто за?

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Андрію.

Хто, колеги, проти? 6265.

Пан Володимир В'ятрович теж за, зарахований голос.

Хто проти, колеги? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Що там?

_____. Включити до порядку денного сесії, прийняти за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету, доручити секретаріату озвучені пропозиції оформити у висновку комітету на Верховну Раду.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, згодні з такою редакцією? Згодні? Згодні. Вже проголосували.

Далі, колеги, я перескочу трохи, щоб ми зараз проголосували. Це на забезпечення цього закону, який ми тільки що з вами проголосували. Ставлю на голосування пропозицію підтримати за основу і в цілому Закон 6190 про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки кінематографу. Хто за те, щоб підтримати? Хто за?

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Андрію.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято одногolosно.

Наступний законопроект ставлю на голосування за основу і в цілому № 6191 про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо державної підтримки кінематографії в Україні. Хто за?

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Андрію. Ми ж бачимо, там Санченко у нас голосує теж "за".

САНЧЕНКО О.В. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. Дякую.

Так, колеги, тепер я, звичайно, ставлю пропозицію за основу, оскільки всі, попри емоційну дискусію, погодились доопрацювати 6194.

Колеги, хто за те, щоб підтримати за основу законопроект 6194 і продовжити над ним працювати, звичайно? Хто за? До другого читання, так. Хто за?

СУШКО П.М. Включити в порядок денний.

ПОТУРАЄВ М.Р. Включити в порядок денний і доопрацювати.

СУШКО П.М. Взяти за основу і доопрацювати до другого читання.

ПОТУРАЄВ М.Р. За основу, по 116-й, так. З урахуванням статті 116-ї. Хто за, колеги?

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Андрію.

САНЧЕНКО О.В. Санченко теж.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Олександрє Володимировичу. Побачив.

Хто, колеги, проти? Хто утримався? Пан Володимир. Я так розумію, що пані Софія, вона утрималась. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Колеги, у нас немає часу вже, всі поспішають. Але я тоді зніму декілька питань з розгляду...

_____. А можливо по них немає зауважень і ми можемо також...

ПОТУРАЄВ М.Р. Дивіться, у нас є 5756 і у нас є 5755. Це нашого колеги Ростислава Тістика. Ми дуже плідно, дякую Миколі Княжицькому, який зараз просто з об'єктивних причин не зміг з нами бути, він дуже грамотно провів підкомітет і у нас є готові рішення. Але я б хотів, щоб ми ще раз проговорили, там два варіанти рішення. Воно, не думаю, що буде велике, бо ми на підкомітеті дуже багато говорили, ми витратили багато часу, але не всі ж були. І по-друге, там два хороші варіанти рішення, тільки треба поговорити хоча б коротенько і обрати між хорошим і хорошим, знаєте. І тому я змушений це зняти зараз з розгляду.

Так, і у нас є дуже важливий, колеги, я просив би 6260 зараз підтримати. Це проект Закону про внесення змін до додатка № 3...

_____. Ми подали зміни правкою...

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми подали вже правкою? Можна не розглядати?

КРАВЧУК Є.М. Ми реально його і внесли.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дивіться, там є гроші в міністерстві, Ткаченко їх витратить на зарплати працівникам художніх ліцеїв. Це художні школи фактично. Ми поправкою подали. Ну давайте проголосуємо за основу.

КРАВЧУК Є.М. ...це буде враховано в цих змінах до бюджету, що ми завтра будемо голосувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Раптом не врахується, буде закон. Я попрошу підтримати 6260. Хто за, колеги?

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Андрію, зарахував. Олександр, зарахував. Дякую. Хто проти? Немає. Дякую. Рішення прийнято.

Ми розглянули 11 пункт. У нас є трохи в "Різному", колеги. Давайте вже з повагою до всіх, хто готувався.

Євгеніє Михайлівно, будь ласка.

КРАВЧУК Є.М. Я за дорученням Тетяни Скрипки. По-перше, у нас до цього було, ми вже проговорили, так, що по комітетських слуханнях ми ініціюємо, ну для того, щоб зрозуміти реально, ну скажемо так, півроку пройшло, дуже мало що зроблено, на жаль. Тому буде міжвідомча нарада, Микита Русланович відповідні там листи-звернення зробить і ми запросимо там міністрів, всіх відповідальних.

Далі. Інформую, що завершився Всеукраїнський онлайн-конкурс есе до 30-ї річниці ратифікації Конвенції з прав дитини. Власне, ми підготували, дякую Діані Москаленко і секретаріату, дуже гарні такі набори вітальні, абсолютно всі діти, які взяли участь, це 180 дітей, отримають там відповідну книжку і відповідну відзнаку. І ми також обрали 30 переможців: по 10 на кожне місце, на перше, друге, третє. І дуже дякую також колегам, які ще долучились, там за регіональним принципом додатково якимось преміювати дітей. Я знаю, що Андрій Боблях вже навіть був у дітей з Полтавської області, які писали нам листи. І я думаю, що до Дня Миколая ми надішлемо всім, абсолютно всім, хто нам написав. Мені здається, що дуже гарна така ініціатива і такі речі треба буде продовжувати, можливо, до 1 червня зробити якийсь схожий варіант.

І також інформую, що ми з Тетяною Скрипкою зустрічалися з головою представництва ЮНІСЕФ, паном Муратом Шахіним, він новопризначений, і вони вийшли з такою ініціативою, ЮНІСЕФ, щоб запросити на п'ятницю до парламенту мотиваційного спікера Яніса МакДевіда, він є амбасадором ЮНІСЕФ з питань інклюзії, і наскільки я знаю, то керівництво Верховної Ради схвалило його виступ, а також виступ і українського представника у п'ятницю, в Міжнародний день людей з інвалідністю. Це буде після "години запитань до уряду", тобто перед розглядом законів, в рамках пленарного засідання, це буде десь об 11 годині, а о 10:30 ми можемо зустрітись, познайомитись і зробити спільне фото. Він досить відомий, він народився без рук, без ніг, йому 30 років, він зараз вивчає економіку в університеті Віттена подорожує, написав книгу, тобто такий мотиваційний спікер.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ірино Мирославівно, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Товариство, я в "Різному" і дуже коротко. На моє ім'я як першого заступника голови комітету, як депутата-мажоритарника

надходять численні звернення щодо вже скандально відомого фільму "Мій юний принц", знятого за державні кошти. Власне, він пройшов відбір на фінансування за державні кошти. Я вважаю, що ми як комітет профільний маємо надати оцінку таким явищам. І коли ми говоримо про те, що ми повинні державою виділяти кошти на те, що нас об'єднує, а не роз'єднує, то в даному випадку ця тема суспільство з огляду на ту велику кількість листів, які надходять, роз'єднує.

Я знаю, що в залі зараз збираються підписи на адресу уряду щодо оцінки цих подій, і ми є профільним комітетом, тому я думаю, що ми повинні теж сформулювати свою оцінку цього негативного явища.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Насправді тут треба нам щось дійсно подумати на майбутнє взагалі про такі ситуації. Бо справді ж у нас є система держпідтримки, вона незалежна, ми не можемо тиснути на людей, які задіяні в механізмах відбору картин на державну підтримку, звернутися до Прем'єр-міністра ми теж можемо, як комітет ми можемо. Але треба звернення якесь написати. Нам треба або змінювати закон, і він вийде, я вибачаюсь, гендерофобським, якщо ми будемо писати таке в законі. І буде стид і срам на весь світ. *(Шум у залі)*

Я підтримую пані Ірину. Нам всім це "прилітає". І суспільство дійсно це сприймає, я б сказав м'яко, неоднозначно. Але ми маємо подумати, що ми можемо як комітет зробити, запропонувати, не просто механічно перекинути на Шмигалья, як зараз збираються підписи, ну, розбирайся, Прем'єр-міністр. Можемо запросити. Ну, давайте відпрацюємо в робочому порядку і вирішимо, що ми будемо робити потенційно з такими ситуаціями на комітеті не лише з цим фільмом, бо будуть же ще, це ж не перша історія. Тому я підтримую, давайте в робочому порядку відпрацюємо.

Колеги, я в "Різному" коротенько. Нам треба теж вирішити, зараз на засіданні не вирішимо, але на виконання доручення Президента України до нас від Руслана Олексійовича Стефанчука прийшов лист від пана Олексія Данілова, що нам би варто сформулювати позицію, нас просять взагалі-то, нам доведеться сформулювати позицію комітету щодо дотримання вимог Закону України "Про гастрольні заходи в Україні". Фактично йдеться про вимогу, яка надійшла до РНБО про повну заборону будь-яких виконавців з країни-агресора, що я особисто можу тільки підтримати. У нас, я так розумію, в Законі, треба подивитися, я ще не встиг, про гастрольні заходи, у нас все ж таки воно не тотально обмежено, і я не переконаний, що ми маємо тотально обмежувати. Бо законодавці, наші попередники, вони, на мій погляд, достатньо виписали свого часу нормально. І чи настав час для повної заборони концертної діяльності артистів з країни-агресора, я не переконаний. Я вважаю, що Рада восьмого скликання...

_____. *(Не чути)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, звичайно, я ж кажу. Дивись, я вважаю, що Рада восьмого скликання нормально прописала закон, нормально. Є "чорні" списки, в "чорний" список потрапив – в Україну більше не приїжджаєш. Хто не в "чорних" списках, той, звичайно, може і приїхати.

_____. *(Не чути)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Я теж вважаю, що закон чіпати не треба, закон нормальний абсолютно, проблема у виконавцях, я ж кажу. Тоді я, з вашого дозволу, відпрацюю з секретаріатом, підготую відповідь, що ми вважаємо, що закон чіпати не треба, а хай краще ті органи, які мають виконувати свою роботу, просто її гарно виконують та і все.

І останнє. Я би просив, а кворум у нас ще є, проголосувати рішення щодо звернення до Прем'єр-міністра України з пропозицією невідкладно провести міжвідомчу нараду за участю комітету Верховної Ради, нашого, щодо реалізації рішень Рекомендацій комітетських слухань щодо забезпечення прав громадян України, які проживають на тимчасово окупованих територіях. Ми провели дуже хороші слухання, ми дуже багато там чого по справі, як-то кажуть, напрацювали. На жаль, ми з цього сьогодні починали: універсальна програмна послуга і так далі. Ну віз, на жаль, не дуже рухається. Тому прошу проголосувати, колеги, за те, щоб нам направити.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Андрій є, Богуцька є і Санченко є. Кворум є.

Колеги, хто проти? Утримались? Немає. Дякую за підтримку. *(Шум)* От Павло Миколайович теж підтримує.

СУШКО П.М. Я підтримую, так. Сушко - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Підтримує Прем'єр-міністра. Дякую.

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, буквально два слова тоді в "Різному" ще. Ми з колегою проговорили, з помічником пана В'ятровича, от про те, про що я казав, це як про постанову про дітей. Ми говоримо про окремо проблему, і є шляхи вирішення цієї проблеми. Там є моменти, які ми можемо обійти, щоб вирішити цю проблему, не чіпаючи чутливі моменти, про які казали наші колеги. Але ми маємо запустити цей процес. До чого ми

прийшли? Що ми до того, як з трибуни будемо доповідати цей законопроект, ми разом з кіноспільнотою, з колегами з комітету, з підкомітету попрацюємо, прийдемо до одного висновку. І коли ми зрозуміємо, що саме так ми вирішимо проблему і не буде тут ніякої спекуляції, то з трибуни озвучимо, що до другого читання ми поправимо це (так?) от в такому вигляді, до якого ми прийшли. Кіноіндустрія буде працювати, документальні фільми будуть зніматися так, як потрібно режисеру, щоб відійти від політики, ми будемо казати тільки про кіно.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. От, що значить емоції відставити в сторону і відпрацювати. Я вам дякую, Павле Миколайовичу. Пане Тарасе, я вам дякую теж. Я ж знав, що ви знайдете спільну мову, я знав це заздалегідь.

Колеги, засідання комітету закінчено. Я вам дуже дякую за роботу.